

KIVONAT

a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés
2021. június 28-án megtartott rendkívüli ülésének jegyzőkönyvéből

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK 48/2021. (VI.28.) önkormányzati határozata

**a 2021-2027-es fejlesztési ciklushoz tartozó Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei
tervezési feladatok végrehajtásáról**

A Megyei Közgyűlés

1. a 2021-2027-es uniós fejlesztési ciklushoz tartozó Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei tervezési feladatok végrehajtásáról szóló előterjesztést megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetért;
2. a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 2021-2027-es időszakra vonatkozó Integrált Területi Programját (1.0) a határozattervezet melléklete szerint elfogadja;
3. felhatalmazza a közgyűlés elnökét, hogy az Integrált Területi Program alapján felhívásonként meghatározza a Területspecifikus mellékletek szakmai tartalmát, melyről tájékoztassa a Terület- és Vidékfejlesztési Bizottságot;
4. felkéri a közgyűlés elnökét a további tervezési egyeztetések lefolytatására, a szükséges intézkedések és jognyilatkozatok megtételére.

Határidő: folyamatos

Felelős: a közgyűlés elnöke

A határozatot kapják:

1. Pénzügyminisztérium, 1369 Budapest, Pf. 481
2. Megyei Önkormányzati Hivatal, Helyben

Nyíregyháza, 2021. június 28.

SESZTÁK OSZKÁR
a közgyűlés elnöke

DR. PAPP CSABA
megyei jegyző

Melléklet a 48/2021. (VI.28.)

önkormányzati határozathoz

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Előzetes Integrált Területi Programja 2021-2027

Cím	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Integrált Területi Programja
Verzió	1.0
Megyei közgyűlési határozat száma és dátuma	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlésének 48/2021. (VI.28.) önkormányzati határozata a 2021-2027-es fejlesztési ciklushoz tartozó Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei tervezési feladatok végrehajtásáról
Kormánydöntés határozatszáma / IH jóváhagyó levél iktatószáma és dátuma:	[határozat száma és megnevezése / IH jóváhagyó levél iktatószáma] [határozat megjelenésének / kiértékelés dátuma]
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP_Plusz)
Érintett földrajzi terület:	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

ITP felelős szervezet:	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	Kósa Tímea Osztályvezető, Pályázati és Projekt Osztály kosa.timea@szszbmo.hu +36-42-599-524
ITP felelős szervezet címe:	Nyíregyháza, Hősök tere 5, 4400

Nyíregyháza, 2021. június 28.

TARTALOMJEGYZÉK

0. Verziókövetés	3
1. Az Integrált területi program (ITP 2021-27) viszonya a területfejlesztési program céljaihoz .	4
1.1. <i>A megyei területfejlesztési program</i>	<i>4</i>
1.2. <i>Az ITP 2021-27 tervezési körülményei</i>	<i>12</i>
2. A megye külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata.....	14
2.1. <i>Megyehatáron átnyúló együttműködések</i>	<i>14</i>
2.2. <i>Országhatáron átnyúló együttműködések</i>	<i>14</i>
2.3. <i>Ágazati kapcsolódások.....</i>	<i>15</i>
3. A megye belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata.....	16
3.1. <i>Megyén belüli térségi folyamatok.....</i>	<i>16</i>
3.2. <i>A megye városhálózata, az ERFA 11. cikk alapján kiemelt város és a kijelölés indoklása....</i>	<i>20</i>
4. Az ITP 2021-27 fejlesztési célterületeinek kijelölése - A megyei forrásfelhasználási módok ..	21
4.1. <i>Forrásallokáció</i>	<i>21</i>
4.2. <i>Forrásfelhasználási módok</i>	<i>23</i>
5. A projektkiválasztás az ITP 2021-27 alapján – településdifferenciálás.....	28
6. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer szükségessége és kapcsolata az ITP 2021-27 dokumentummal	30
6.1. <i>A megyei döntéshozatal rendszere.....</i>	<i>30</i>
6.2. <i>A megyei kiválasztási kritériumok</i>	<i>30</i>
7. Az ITP 2021-27 monitoringja és indikátorvállalásai	33
8. Az ITP 2021-27 ütemezése	35
MELLÉKLETEK	37

0. Verziókövetés

A megyei területfejlesztési tervezés keretében 2020-2021 folyamán elkészültek Szabolcs-Szatmár-Bereg megye **területfejlesztési tervdokumentumai** (koncepció, stratégiai és operatív program) a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet alapján.

A 2021-2027-es európai tervezési időszakra vonatkozóan a megyei területfejlesztési tervek elkészítése mellett a megyei önkormányzatoknak ki kell dolgozniuk a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Pluszhoz (TOP Plusz) kapcsolódó **Integrált Területi Programjukat (ITP)**.

Jelen dokumentum Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 2021-2027-es időszakra vonatkozó Integrált Területi Programjának **1.0 verziója**.

Az ITP a Pénzügyminisztérium által 2021. februárban közzétett „Útmutató a megyék integrált területi programjainak kidolgozásához és megvalósításához 2021-2027” című módszertani útmutató előírásainak, ajánlásainak figyelembevételével készült el.

Ez a fejezet az ITP első, kormány általi elfogadást követő változásokat ismerteti időről-időre, kitérve arra, hogy milyen okból és milyen jellegű változások történtek az előző elfogadott verzióhoz képest, ezek a módosítások milyen okokra vezethetők vissza.¹

¹ A módosítások elfogadását követően az ITP 2021-27 dokumentumot új verziószámmal szükséges ellátni. A kormány által első alkalommal elfogadott ITP 2021-27 dokumentum viseli az 1.0 verziószámot. Amennyiben ezt követően olyan módosítást kíván a területi szereplő a dokumentumban kezdeményezni, amely nem igényel kormánydöntést, csak az Irányító Hatóság jóváhagyását, abban az esetben a verziószám második számjegyét szükséges csak folytatódólagos számozás mentén eggyel növelni. A verziószám első számjegye akkor emelkedik egyet, amikor új kormánydöntés születik a módosított ITP 2021-27 dokumentumról, ez lesz a 2.0 verzió egészen addig, ameddig újabb kormánydöntést igénylő módosítás nem kerül kezdeményezésre. Két kormánydöntés között csak a verziószám második számjegye változtatható.

1. Az Integrált területi program (ITP 2021-27) viszonya a területfejlesztési program céljaihoz

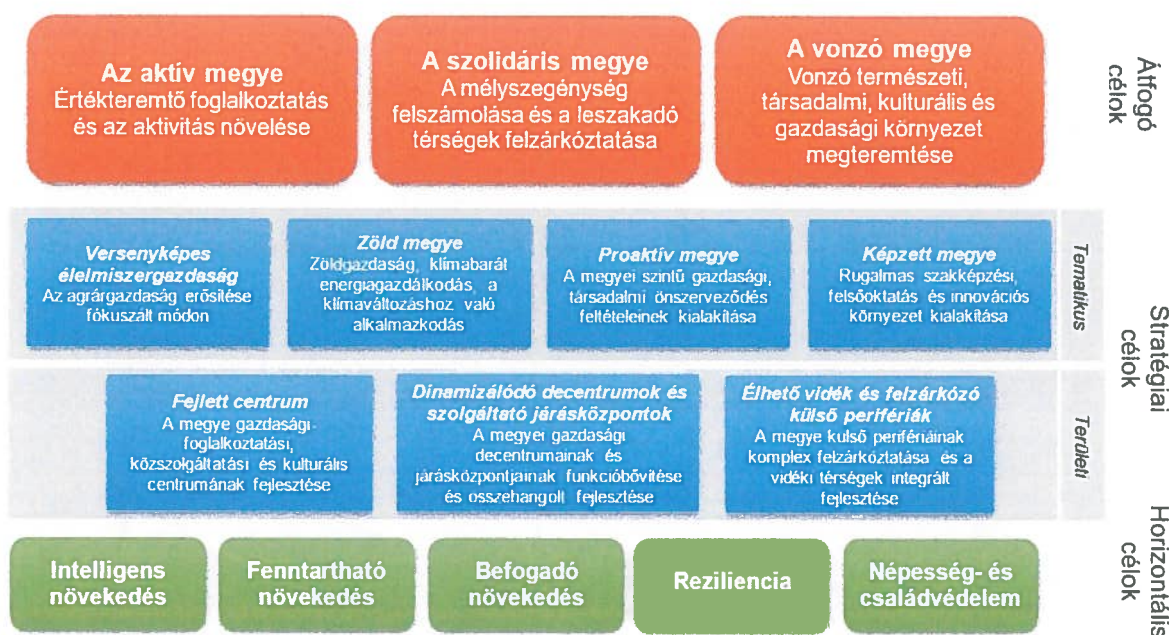
1.1. A megyei területfejlesztési program

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 2021-2027-re tervezett Integrált területi programja hozzájárul a megyei Területfejlesztési Programban megfogalmazott stratégiai (tematikus és területi) célokhoz, valamint az ezekhez kapcsolódó megyei prioritásokhoz és tervezett intézkedésekhez.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 2030-ra vonatkozó jövőképe az alábbiak szerint került megfogalmazásra: *“2030-ban Szabolcs-Szatmár-Bereg megye egy olyan hely, ahol jó élni.”* A helyzetértékelés fő következtetései és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 2030-ra elérni kívánt jövőképe alapján meghatározásra került a megye fejlesztésének **célrendszere**, a következő időszakra vonatkozó átfogó, stratégiai és horizontális célok.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Területfejlesztési Konceptiója és Területfejlesztési Programja **három átfogó célt** fogalmaz meg, amelyek tükrözik a megye értékválasztását, a fejlesztési célkitűzések fő irányát. A három átfogó cél elérése érdekében **hét stratégiai cél** került kijelölésre, amelyek közül négy tematikus cél, három területi cél. A kitűzött célok elérése az intelligens, fenntartható, befogadó növekedés, reziliencia, valamint a népesség- és családvédelem (mint horizontális célok) jegyében történik.

1.1. ábra: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye célrendszere

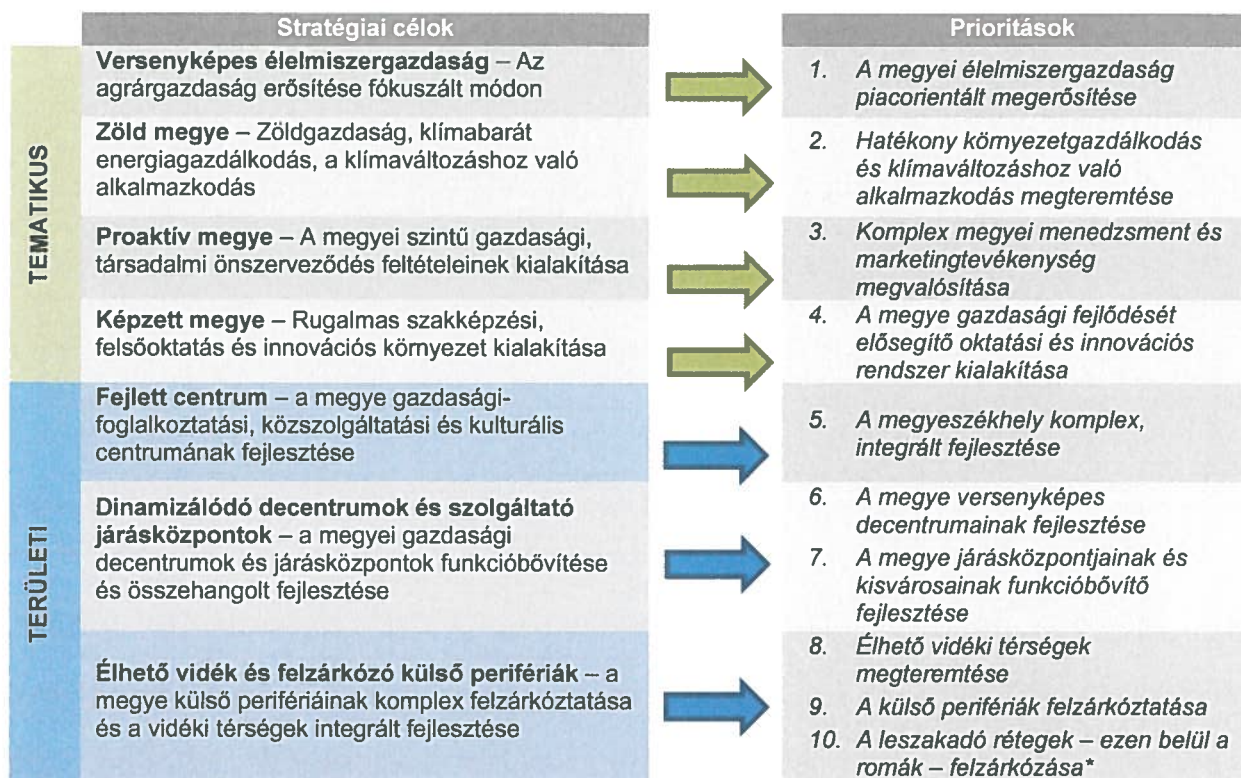

Az ITP 2021-27 viszonyát a megyei területfejlesztési programhoz és a TOP Pluszhoz az 1.3. ábra mutatja be.

A megfogalmazott stratégiai célok elérése érdekében támogató prioritások kerültek meghatározásra. A stratégiai célok rendszeréhez hasonlóan a prioritások egy része tematikus (a megye teljes területét érintő, ágazati szemléletű prioritások), míg más részük területi fókuszú.

A megfogalmazásra került prioritások egy adott stratégiai cél elérését szolgálják, ennek köszönhetően a célok és prioritások közötti kapcsolat egyértelműen és világosan ábrázolható. A stratégiai célok és a prioritások kapcsolatát a következő ábra mutatja be.

1.2. ábra: A stratégiai célok és a prioritások kapcsolata

* horizontális jellegű prioritás

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Programban tervezett intézkedéseket az alábbi táblázat foglalja össze.

1.1. táblázat: A tervezett megyei intézkedések összefoglaló táblázata prioritásonkénti csoportosításban

Prioritások	Intézkedések	Fő célterületek
1. A megyei élelmiszergazdaság piacorientált megerősítése	1. A megyei élelmiszergazdaság piacorientált megerősítése	A megye teljes területe, kiemelten a rurális térségek
	2. Erős helyi termékpolitika kialakítása	A megye teljes területe, kiemelten a rurális térségek
	3. Az agrárgazdaság versenyképes ágazatainak fejlesztése, megszervezése termelői integrációk keretében	A megye teljes területe, kiemelten a rurális térségek
	4. Az innováció, a kutatás-fejlesztés erősítése, ösztönzése az agrárgazdaságban	A megye teljes területe, kiemelten a rurális térségek
	5. Versenyképes mezőgazdasági termelés feltételeinek megteremtése	A megye teljes területe, kiemelten a rurális térségek
	6. Technológia és telephely fejlesztés	A megye teljes területe, kiemelten a rurális térségek
2. Hatékony környezetgazdálkodás és klímaváltozáshoz való alkalmazkodás megteremtése	1. Komplex, település szintű környezetvédelmi beruházások megvalósítása	A megye teljes területe
	2. Komplex vízgazdálkodási program kialakítása	A megye teljes területe
	3. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások használatának ösztönzése	A megye teljes területe
	4. Környezetbarát mobilitás feltételeinek erősítése	A megye teljes területe
	5. Megyei hulladékgazdálkodás fejlesztése	A megye teljes területe
	6. Természetvédelem és élővilág védelem	A megye teljes területe
3. Komplex megyei menedzsment és marketingtevékenység megvalósítása	1. Aktív megyei befektetésösztönzés	A megye teljes területe
	2. Összehangolt megyei turizmusfejlesztés és koordináció	A megye teljes területe
	3. Megyei identitástudat erősítése, közösségfejlesztési programok támogatása	A megye teljes területe
	4. Vállalkozásfejlesztés, vállalkozói kultúra fejlesztése	A megye teljes területe
	5. Határmenti és interregionális kapcsolatok erősítése	A megye teljes területe
	6. Közösségi megújulást szolgáló szemléletformálás	A megye teljes területe
4. A megye gazdasági fejlődését elősegítő oktatási és innovációs rendszer kialakítása	1. Tudományos és szolgáltató bázis kialakítása, innovációs környezet fejlesztése	A megye teljes területe
	2. Piacorientált szak- és felnőttoktatás kialakítása, élethosszig tartó tanulás feltételeinek fejlesztése	A megye teljes területe

Prioritások	Intézkedések	Fő célterületek
	3. Gyermekjóléti alapellátás, óvodai ellátás fejlesztése, idősgondozás infrastrukturális feltételeinek fejlesztése	A megye teljes területe
	4. Oktatáshoz való hozzáférés javítása, lemorzsolódás csökkentése	A megye teljes területe
	5. Versenyképes felsőfokú oktatás feltételeinek megteremtése	A megye teljes területe
	6. Foglalkoztatás javítása	A megye teljes területe
5. A megyeszékhely komplex, integrált fejlesztése	1. A megyeszékhely gazdaságának foglalkoztatásorientált fejlesztése	Nyíregyháza
	2. A közlekedési hálózat fejlesztése	Nyíregyháza
	3. A megyeszékhely turisztikai fejlesztése	Nyíregyháza
	4. Közszolgáltatások fejlesztése, középületek infrastrukturális és energiahatékonysági fejlesztése	Nyíregyháza
	5. Városrehabilitáció, közterületek fejlesztése	Nyíregyháza
	6. Bokortanyák fejlesztése	Nyíregyháza
6. A megye versenyképes decentrumainak fejlesztése	1. Gazdasági centrum funkció megerősítése, vállalkozói környezet fejlesztése infrastrukturális beruházásokkal és a szolgáltatások színvonalának növelésével	A megye decentrumai
	2. A decentrumok elérhetőségének javítása és környezetbarát települési közlekedésfejlesztés megvalósítása	A megye decentrumai
	3. Térségi szintű integrált és komplex turizmusfejlesztés	A megye decentrumai
	4. Települési környezet integrált fejlesztését célzó beruházások megvalósítása	A megye decentrumai
7. A megye járásközpontjainak és kisvárosainak funkcióbővítő fejlesztése	1. Az érintett településeken a közszolgáltatások és a közigazgatás minőségi fejlesztése	A megyében lévő járásközpontok (kivéve Nyíregyháza és a decentrumok), illetve a kisvárosok
	2. Helyi gazdaság fejlesztése a megye járásközpontjaiban és kisvárosaiban	A megyében lévő járásközpontok (kivéve Nyíregyháza és a decentrumok), illetve a kisvárosok
	3. A települések elérhetőségének javítása a környezetbarát közlekedés fejlesztése által	A megyében lévő járásközpontok (kivéve Nyíregyháza és a decentrumok), illetve a kisvárosok
	4. Települési környezet integrált fejlesztését célzó beruházások megvalósítása	A megyében lévő járásközpontok (kivéve Nyíregyháza és a decentrumok), illetve a kisvárosok
8. Élhető vidéki térségek megteremtése	1. Elzárt térségek fizikai izolációjának oldása	A megye rurális területei*
	2. Érintett települések lakossági közszolgáltatásainak bővítése és minőségi fejlesztése	A megye rurális területei*
	3. Vidéki közösségek fejlesztése	A megye rurális területei*
	4. A turizmus komplex fejlesztése a vidéki térségekben	A megye rurális területei*
	5. A vidéki térségek önálló szerepének erősítése	A megye rurális területei*
	6. Szociális gazdaság fejlesztése a rurális térségekben	A megye rurális területei*
	7. Vonzó vidéki környezet és életminőség megteremtése	A megye rurális területei*
9. A külső perifériák felzárkóztatása	1. Alternatív helyi gazdaságfejlesztés a Szatmár-beregi térségben	Szatmár-Beregi térség**
	2. A Szatmár-beregi kultúrtáj turisztikai célú fejlesztése	Szatmár-Beregi térség**
	3. Elzárt térségek izolációjának oldása	Szatmár-Beregi térség**
	4. Külső perifériák közösségeinek fejlesztése	Szatmár-Beregi térség**
	5. Szociális gazdaság fejlesztése	Szatmár-Beregi térség**
10. A leszakadó rétegek – ezen belül a romák – felzárkóztatása	1. A hátrányos helyzetű csoportok lakhatási körülményeinek javítása	A megye teljes területe, kiemelten a leghátrányosabb helyzetű térségek, települések
	2. A hátrányos helyzetű csoportok, illetve térségek foglalkoztatási helyzetének javítása, alternatív helyi foglalkoztatás erősítése	A megye teljes területe, kiemelten a leghátrányosabb helyzetű térségek, települések
	3. Célzott oktatási-nevelési intézkedések hátrányos helyzetű csoportok számára, lemorzsolódás csökkentése	A megye teljes területe, kiemelten a leghátrányosabb helyzetű térségek, települések
	4. A hátrányos helyzetű csoportok, közösségek egészségi állapotának javítása	A megye teljes területe, kiemelten a leghátrányosabb helyzetű térségek, települések
	5. Közösségfejlesztés	A megye teljes területe, kiemelten a leghátrányosabb helyzetű térségek, települések

* A komplex programmal fejlesztendő járásközpontok (kivéve a külső perifériák): Baktalórántházai, Ibrányi, Kemecsei, Nyírbátori, Záhonyi járás, valamint a kedvezményezett és fejlesztendő járásközpontok: Kisvárdai, Nagykálló, Tiszavasvári járás

** Szatmár-Beregi térség: Vásárosnaményi, Fehérgyarmati, Csengeri, Mátészalkai járás (komplex programmal fejlesztendő járásközpontok közül a külső perifériák)

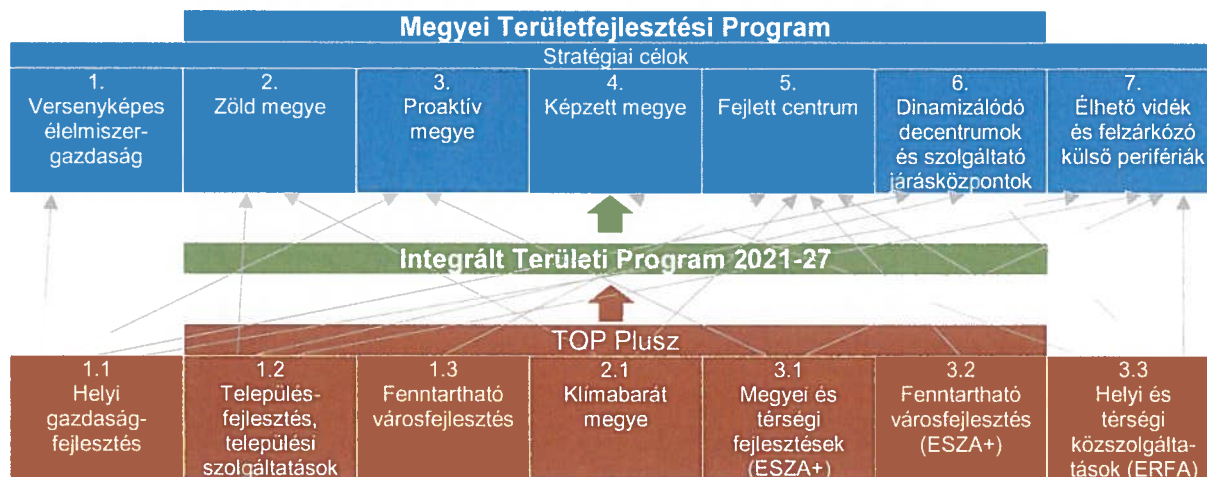
A TOP Plusz keretében tervezett intézkedéseket az alábbi táblázat foglalja össze.

1.2. táblázat: A TOP Plusz tervezett intézkedései

Prioritás / Intézkedés	Felhívás
Versenyképes megye	
1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés 1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése 1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés
1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások	1.2.1 Élhető települések 1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA) 1.2.3 Belterületi utak fejlesztése
1.3 Fenntartható városfejlesztés	1.3 Fenntartható városfejlesztés (1.3.1 és 1.3.2)
Klímaparát megye	
2.1 Klímabarát megye	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, energiaközösségek 2.1.2 Fenntartható városfejlesztés (energetika)
Gondoskodó megye	
3.1 Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.1.1 Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések 3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció 3.1.3 Helyi humán fejlesztések
3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.2.1 Fenntartható városfejlesztés
3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	3.3.1 Gyermekeket támogató humán infrastruktúra fejlesztése 3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése 3.3.3 Fenntartható városfejlesztés (bölcsőde, óvoda, köznevelés, egészségügyi alap- és szakrendelés, szoc. alapszolgáltatás)

Az ITP 2021-27 viszonyát a megyei területfejlesztési programhoz és a TOP Pluszhoz az alábbi ábra mutatja be.

1.3. ábra: Az ITP 2021-27 viszonya a megyei területfejlesztési programhoz és a TOP Pluszhoz

A következő táblázatok részletesen bemutatják a TOP Plusz intézkedéseinek illeszkedését a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Program célkitűzéseivel és prioritásaival.

Ahogy az a táblázatok egyértelműen mutatják, valamennyi TOP Plusz intézkedés hozzájárul egy vagy több megyei cél és prioritás eléréséhez – ez biztosítja, hogy a TOP Plusz intézkedéseken belül meghirdetett felhívásokra beérkező megyei támogatási kérelmek indokoltsága megalapozott legyen.

1.4. táblázat: A TOP Plusz intézkedéseinek illeszkedése a megyei területfejlesztési koncepció és program stratégiai célkitűzéseivel és prioritásaihoz

		SzSzB TFK Stratégiai célok									
		1. Versenyképes életmísterőforrás-gazdaság	2. Zöld megye	3. Proaktív megye	4. Képzett megye	5. Fejlett centrum	6. Dinamizálódó decentrális és szolgáltató városközpontok	7. Élhető vidék és felezővidék külső perterületek			
		SzSzB TFP Prioritások									
		1. A megyei életmísterőforrás-gazdaság megerősítése	2. Hatékony környezetgazdálkodás és klímaváltozáshoz való alkalmazkodás megteremtése	3. Komplex megyei menedzsment és marketingtevékenység megvalósítása	4. A megye gazdasági fejlődését elősegítő oktatási és innovációs rendszer kialakítása	5. A megyeszékhely komplex, integrált fejlesztése	6. A megye versenyképességének fejlesztése	7. A megye városközpontjainak és kisvárosainak funkcióbővítő fejlesztése	8. Élhető vidéki területek megteremtése	9. A külső perterületek fejlesztése	10. A lezárakadó területek – ezen belül a romák – fejlesztése
TOP Plusz											
Versenyképes megye											
1.1 Helyi gazdaságfejlesztés											
1.1.1. Helyi gazdaságfejlesztés											
1.1.2. 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése											
1.1.3. Helyi és térségi turizmusfejlesztés											
1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások											
1.2.1. Élhető települések											
1.2.2. Szociális városrehabilitáció (ERFA)											
1.2.3. Belterületi utak fejlesztése											
1.3 Fenntartható városfejlesztés											
Klíma- és környezetbarát megye											
2.1 Klímabarát megye											
2.1.1. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, energiaközösségek											
2.1.2. Fenntartható városfejlesztés (energetika)											
Gondoskodó megye											
3.1 Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemel)											
3.1.1. Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések											
3.1.2. Szociális célú városrehabilitáció											
3.1.3. Helyi humán fejlesztések											
3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemel)											
3.2.1. Fenntartható városfejlesztés											
3.2.1.1. Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése											
3.2.1.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése											
3.2.1.3. Fenntartható városfejlesztés (bölcsőde, óvoda, köznevelés, egészségügyi alap- és szakrendelés, szociális szolgáltatás)											
3.3 Helyi és térségi szolgáltatások (ERFA)											

A TOP Plusz intézkedések szempontjából a megye fő célterületei az alábbiak:

- Nyíregyháza
- Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes
- Szatmár-Beregi fejlesztési térség
- Nyírségi fejlesztési térség
- Tisza-menti fejlesztési térség

A megye fő célterületeit részletesen a 4-5-6. fejezetek mutatják be.

1.5. táblázat: A TOP Plusz intézkedések és a megyében azonosítható hiányok

TOP Plusz tervezett felhívások, intézkedések		A megyében azonosítható hiányok
Versenyképes megye		
1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	1.1.1. Helyi gazdaságfejlesztés	Gazdasági szempontból meghatározóak a decentrumok, járásközpontok, 5000 fő feletti népességszámú városok, illetve egyéb olyan települések, amelyek jelenleg is jelentősebb ipari infrastruktúrával és vállalkozói ökoszisztémával rendelkeznek. Esetükben fokozott igény jelentkezik az ipari, gazdasági infrastruktúra fejlesztésére, bővítésére.
	1.1.2. 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	A fejlesztendő 4 és 5 számjegyű utak körének kijelölése elsősorban a Magyar Közút Nonprofit Zrt. és a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. hatáskörébe tartozik. Elsődleges szempont az autópályák, a főútvonalak, a megyeszékhely, a decentrumok, a járásközpontok, az 5000 fő feletti népességszámú városok és a határátkelők jobb elérhetőségének biztosítása, valamint a periférikus elhelyezkedésű térségek izoláltságának csökkentése.
	1.1.3. Helyi és térségi turizmusfejlesztés	A megye turisztikai potenciálja 4 nagyobb turisztikai desztinációban koncentrálódik. ² A megye 49 települése a Tokaj-Nyíregyháza turisztikai térségbe tartozik. A turizmus területén a legfontosabb kihívások a meglévő attrakciók további fejlesztése és összekapcsolása a turisták igényeinek megfelelően, integrált programcsomagok összeállítása, a turisztikai attrakciók elérhetőségének biztosítása, valamint a kiegészítő szolgáltatások körének bővítése és színvonalának emelése.
1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások	1.2.1. Élhető települések	Az élhető települések felhívás olyan sokrétű és részben integrált beavatkozásokat foglal magában, amelyek alapvetően a megye teljes területén hiányként merülhetnek fel. Nagyobb népességük, kiterjedt vonzáskörzetük, valamint jelentős gazdasági, társadalmi és környezeti hatásai miatt a decentrumokban, a járásközpontokban és az 5000 főnél népesebb városokban nagyobb arányban előfordulhatnak olyan infrastrukturális és szolgáltatási hiányok, amelyekre fokozott figyelmet kell fordítani.
	1.2.2. Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	A szociális városrehabilitáció célterületét azok a városi jogállású települések jelentik, ahol a KSH kimutatása alapján szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek találhatók. Jellemzően ezekben a városrészekben koncentrálódik a hátrányos helyzetű lakosság, ami együtt jár a lakhatási, szociális, egészségügyi, foglalkoztatási és egyéb kapcsolódó problémák területi koncentrációjával – ezek a problémák integrált megoldásokat igényelnek, valamint előfeltételezik az érintett szervezetek összefogását és a helyi lakosság intenzív bevonását.

² Forrás: Területfejlesztési Koncepció: Szatmár-Bereg desztináció, Nyírség desztináció, Nyíri Mezőség desztináció, Rétköz desztináció

TOP Plusz tervezett felhívások, intézkedések		A megyében azonosítható hiányok
	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	A belterületi utak fejlesztése a megye teljes területén szükségletként merülhet fel. Nagyobb népességük, kiterjedt vonzáskörzetük, valamint jelentős gazdasági, társadalmi szerepük miatt a decentrumokban, a járásközpontokban és az 5000 főnél népesebb városokban nagyobb arányban előfordulhatnak olyan infrastrukturális hiányok, amelyekre fokozott figyelmet kell fordítani.
1.3 Fenntartható városfejlesztés	1.3. Fenntartható városfejlesztés	A megyeszékhely Nyíregyháza a megye gazdasági, foglalkoztatási, oktatási, kulturális, közigazgatási és közszolgáltatási központjaként jelentős vonzáskörzettel rendelkezik, így a város fejlesztése egyértelműen pozitív hatással van az egész megye fejlődésére. A fenntartható városfejlesztés keretében az integrált városfejlesztési stratégiában meghatározott fejlesztések valósulhatnak meg.
Klímaparát megye		
2.1 Klímabarát megye	2.1.1. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, energiaközösségek	A megye teljes területén található olyan települések, amelyek esetében az önkormányzati tulajdonú épületek energiahatékonysága nem megfelelő. Az energetikai korszerűsítésekkel kapcsolatosan igényként merül fel többek között a külső határoló szerkezetek szigetelése, a külső nyílászárók cseréje, az energetikai gépészet korszerűsítése, illetve a megújuló energiákra való áttérés.
	2.1.2. Fenntartható városfejlesztés (energetika)	A megyeszékhely Nyíregyháza a megye gazdasági, foglalkoztatási, oktatási, kulturális, közigazgatási és közszolgáltatási központjaként jelentős vonzáskörzettel rendelkezik, így a város fejlesztése egyértelműen pozitív hatással van az egész megye fejlődésére. A fenntartható városfejlesztés (energetika) keretében az integrált városfejlesztési stratégiában meghatározott fejlesztések energetikai elemei valósulhatnak meg.
Gondoskodó megye		
3.1 Megyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	3.1.1. Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye foglalkoztatási szempontból az egyik legrosszabb mutatókkal rendelkezik az országban – egyszerre van jelen a munkaerőhiány (bizonyos ágazatokban, illetve szakmákban) és a munkanélküliség (elsősorban az alacsony végzettséggel és/vagy nem keresett szakképesítéssel rendelkezők, a pályakezdők és az idősek körében). A munkaerőpiaci kereslet és kínálat összhangjának megteremtése megyei szintű koordinációval valósítható meg a leghatékonyabban – a helyi adottságok és kihívások figyelembevételével.
	3.1.2. Szociális célú városrehabilitáció	A szociális városrehabilitáció célterületét azok a városi jogállású települések jelentik, ahol a KSH kimutatása alapján szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek találhatóak. Jellemzően ezekben a városrészekben koncentrálódik a hátrányos helyzetű lakosság, ami együtt jár a lakhatási, szociális, egészségügyi, foglalkoztatási és egyéb kapcsolódó problémák területi koncentrációjával – ezek a problémák integrált megoldásokat igényelnek, valamint előfeltételezik az érintett szervezetek összefogását és a helyi lakosság intenzív bevonását.
	3.1.3. Helyi humán fejlesztések	Közösségfejlesztési, sport, szemléletformáló és egyéb programok megvalósítására a megye teljes területén igény jelentkezik, ezzel erősíthető a társadalmi kohézió, javítható a népesség egészségi állapota és megtörténhet a lakosság érzékenyítése olyan sarkalatos témák iránt, amelyek a megye esetében kiemelten fontosak (pl. klímaadaptáció, helyi értékek megőrzése, generációk közötti megértés stb.)
3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	3.2.1. Fenntartható városfejlesztés	A megyeszékhely Nyíregyháza a megye gazdasági, foglalkoztatási, oktatási, kulturális, közigazgatási és közszolgáltatási központjaként jelentős vonzáskörzettel rendelkezik, így a város fejlesztése egyértelműen pozitív hatással van az egész megye fejlődésére. A fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei) keretében az integrált

TOP Plusz tervezett felhívások, intézkedések		A megyében azonosítható hiányok
		városfejlesztési stratégiában meghatározott fejlesztések soft elemei valósulhatnak meg.
3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	3.3.1. Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	A megye teljes területén található olyan települések, amelyek esetében infrastrukturális vagy kapacitásbeli hiányosságok jelentkeznek a bölcsődei, óvodai ellátás vagy a köznevelés terén. A cél minden esetben az érintett közszolgáltatás minőségének emelése és a hozzáférhetőség biztosítása.
	3.3.2. Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	A megye teljes területén található olyan települések, amelyek esetében infrastrukturális vagy kapacitásbeli hiányosságok jelentkeznek az egészségügyi alap- és szakrendelés vagy a szociális alapszolgáltatások terén. A cél minden esetben az érintett közszolgáltatás minőségének emelése és a hozzáférhetőség biztosítása.
	3.3.3 Fenntartható városfejlesztés (bölcsőde, óvoda, köznevelés, egészségügyi alap- és szakrendelés, szoc. alapszolgáltatás)	A megyeszékhely Nyíregyháza a megye gazdasági, foglalkoztatási, oktatási, kulturális, közigazgatási és közszolgáltatási központjaként jelentős vonzáskörzettel rendelkezik, így a város fejlesztése egyértelműen pozitív hatással van az egész megye fejlődésére. A fenntartható városfejlesztés keretében az integrált városfejlesztési stratégiában meghatározott fejlesztések közül a gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra, az egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztései valósulhatnak meg.

1.2. Az ITP 2021-27 tervezési körülményei

Az ITP 2021-27 kidolgozása a megyei tervezési folyamat integráns része, amelynek stratégiai megalapozását a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Konceptió és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Program biztosítja. Ezen dokumentumok és a kapcsolódó hatásértékelések az alábbi ütemezésben készültek el és kerültek társadalmatisításra a 218/2019. (X.6.) Korm. rendelet és az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően.

1.6. táblázat: A megyei tervezési folyamat ütemezése

Feladat	Dátum
Területfejlesztési Konceptió véleményezési időszaka	2020. december 11. – 2021. január 27.
Területfejlesztési Konceptió hatásvizsgálatának véleményezési időszaka	2021. február 17. – 2021. március 19.
Területfejlesztési Program véleményezési időszaka	2021. február 1. – 2021. március 18.
Területfejlesztési Program hatásvizsgálatának véleményezési időszaka	2021. február 22. – 2021. március 24.
ITP 2021-27 tervezet véleményezési időszaka	2021. június

Az írásos véleményezéssel párhuzamosan több egyeztetés történt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Partnerségi Tervében meghatározott folyamatok, eszközök és alapelvek (együttműködés és konzultáció, folyamatosság, dokumentáltság, átláthatóság, esélyegyenlőség) mentén, valamint az abban azonosított szervezetekkel az alábbiak szerint.

1.7. táblázat: Partnerségi egyeztetések

Egyeztetés fóruma	Elnök	Tagok	Konceptió egyeztetése	Program egyeztetése
Önkormányzati munkacsoport	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés	<ul style="list-style-type: none"> Nyíregyháza Megyei Jogú Város képviselője Decentrum városok képviselői (Kisvárdá, Mátészalka, Nyírbátor) 	2021.01.13.	2021.02.22.

Egyeztetés fóruma	Elnök	Tagok	Koncepció egyeztetése	Program egyeztetése
	Terület- és Vidékfejlesztési Bizottságának elnöke	<ul style="list-style-type: none"> 5 000 fő alatti települések, illetve Kisvárosok Szövetsége képviselője (Kemecse) 1 000-2 000 fő közötti települések képviselője (Pusztadobos) 1 000 fő alatti települések képviselője (Rozsály) 		
Gazdasági munkacsoport	Nyíregyházi Egyetem, Gazdálkodástudományi Intézet vezetője	<ul style="list-style-type: none"> Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kereskedelmi és Iparkamara képviselője Nemzeti Agrárkamara Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazgatóságának képviselője PRIMOM Alapítvány képviselője Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének megyei szervezetének képviselője Ipartestületek Országos Szövetsége megyei szervezetének képviselője Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Építész Kamara, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Mérnök Kamara képviselői Záhony Port Zrt. képviselője üzleti szféra képviselői 	2021.01.13.	2021.02.23.
Intézményi és társadalmi kapcsolatok munkacsoport	Mátészalkai Szakképzési Centrum vezetője	<ul style="list-style-type: none"> oktatás szféra képviselőjében (Mátészalkai Tankerületi Központ vezetője) szociális szféra képviselőjében (Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kirendeltségének vezetője) egészségügyi szféra képviselőjében (Vásárosnamény Város szociális ügyekben illetékes delegáltja) civil szféra képviselőjében (Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ vezetője) egyházak képviselői közművelődési szféra képviselőjében (Szatmári Múzeum vezetője) 	2021.01.14.	2021.02.23.
Stakeholder team	-	<ul style="list-style-type: none"> Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal /Főosztályvezetők/ Járási hivatalvezetők Leader csoportok szomszédos megyei önkormányzatok határmenti együttműködésben résztvevő szervezetek ipari park minősítéssel bíró üzemeltetők közlekedési/közlekedésszervezési entitások vízügyi hatóság képviselői katasztrófavédelem képviselői (térségi) felsőoktatás képviselői 	2021.01.26.	2021.03.10.

Az írásos formában beérkezett, illetve az egyeztetések során elhangzott vélemények döntő többsége beépítésre került a dokumentumokba. További információkat a tervezés körülményeiről, a bevont szervezetekről, a módszertanról és a partnerség folyamatáról a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Partnerségi Terve tartalmaz (<http://szszbttno.hu/partnersegi/2.pdf>), emellett a dokumentumok társadalmi bevonását és a tervezési folyamat transzparenciáját biztosítja a „Tervezés 2021-2027” oldal is (<https://www.szszbmo.hu/tervezes-2021-2027-0>).

2. A megye külső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

2.1. Megyehatáron átnyúló együttműködések

Számos olyan – jellemzően nagyvolumenű – beavatkozási terület azonosítható az OFTK területi céljai és a szomszédos megyék ITP 2021-27 dokumentumai alapján, amelyek több megye területét is érinthetik, illetve több megye összefogása (esetenként országos szintű koordináció és forrásallokáció) szükséges a megvalósításukhoz. Ezek jellemzően az alábbiak:

- a vonalas jellegű közlekedési fejlesztések, ezen belül is elsősorban a megyehatáron átnyúló közúti, vasúti és kerékpáros fejlesztések több megye (Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Borsod-Abaúj-Zemplén megye), ezen belül pedig több település elérhetőségét és összekapcsoltságát javítja, ami hozzájárul a gazdasági versenyképességhez, a munkaerőmobilitáshoz és a turisztikai desztinációk összekötéséhez is;
- a komplex és fenntartható vízgazdálkodás, legyen szó az ivóvízbázisok védelméről, az ár- és belvízvédelemről, a víztározásról vagy az öntözésről szintén feltételezi az érintett szereplők és megyék együttműködését;
- a közös turisztikai termékfejlesztés és marketing szempontjából fontos, hogy a szomszédos megyék számos – komplementer jellegű – turisztikai attrakcióval és szolgáltatással rendelkeznek, így összefogással komplex turisztikai termék- és programcsomagok alakíthatóak ki;
- a megyeszékhelyek (és vonzáskörzetük) együttműködése elősegítheti gazdasági jellegű agglomerációk kialakulását.

A fentiekén kívül meghatározó az Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna, amely Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéket (a határon túlról pedig a Felvidéket, Kárpátalját és a Partiumot) foglalja magában. A zóna szintű együttműködés több területet is érint, amelyet az ITP 2021-27 tervezése és megvalósítása során is figyelembe vesz a megye:

- Gazdasági versenyképesség növelése – Gazdaságfejlesztés a zóna húzóágazataira építve,
- Társadalmi innováció fejlesztése – Élhető és megtartó zóna kialakítása,
- Területi infrastruktúra fejlesztése – Gazdasági és környezeti kohézió fenntartható, elérhető és biztonságos településhálózat infrastrukturális fejlesztésével.

2.2. Országhatáron átnyúló együttműködések

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye három országgal (Szlovákia, Ukrajna, Románia) határos, így az országhatáron átnyúló együttműködések számos ágazatot és szervezetet érintenek, illetve nagy hagyománnyal és jelentőséggel bírnak a megye fejlesztése és jövőképe szempontjából:

- a közlekedési jellegű fejlesztések erősítik az összekapcsoltságot – ezen belül kiemelendő az M3 és az M49 autópálya országhatárig történő kiépítése, valamint a kapcsolódó úthálózat fejlesztése a határ túl oldalán (Ukrajna esetében ezzel párhuzamosan közös logisztikai beavatkozások is megvalósíthatók);
- a szakképzési és a felsőoktatási együttműködések hozzájárulnak a határon túli magyar lakosság képzettségi szintjének emeléséhez, munkaerőpiaci helyzetének javításához és ezáltal a helyben maradás esélyének növeléséhez;

- kiemelt figyelmet kell fordítani a jövőben is közös katasztrófavédelmi intézkedésekre, amelyek által mérsékelhető a természeti és humán eredetű kockázatok bekövetkezési valószínűsége és hatása egyaránt;
- a turizmus szintén olyan terület, amely esetében az összefogás jelentős előrelépést eredményezhet a határ mindkét oldalán – egymást kiegészítő turisztikai attrakciók és szolgáltatások összehangolásával és közös termékfejlesztéssel határon átnyúló komplex programcsomagok alakíthatók ki.

Az Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna kiterjed a határon túli területekre is, ennek keretében megjelenik többek között

- a civil összefogás, határon átnyúló gazdasági együttműködések támogatása,
- a gazdaságfejlesztést és munkaerő-mobilitást szolgáló infrastrukturális fejlesztések,
- a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás,
- valamint a közös ár- és belvízvédelem.

2.3. Ágazati kapcsolódások

Az ITP 2021-27 esetében fontos figyelembe venni a hazai ágazati operatív programokat: ezek számos olyan beavatkozás támogatását teszik lehetővé, amelyekhez a megye területén és a megye szereplői által megvalósítani tervezett fejlesztések komplementer módon kapcsolódhatnak:

2.1. táblázat: Ágazati kapcsolódások

Ágazati program	Illeszkedés, komplementaritás
Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz	Kiemelten fontos a komplex és fenntartható vízgazdálkodással (ivóvízbázis-, ár- és belvízvédelem, víztározás, öntözés) összefüggő állami szintű feladatok és a helyi szinten, kisebb léptékben – önkormányzatok vagy más szereplők által – megvalósítani tervezett beavatkozások összehangolása.
Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz	A megye külső elérhetőségének javítása egyértelműen országos koordinációt és forrást igényel, ezekhez a vasúti és közúti fejlesztésekhez célszerű illeszteni az ITP 2021-27 forrásait – elsődlegesen három céllal: <ul style="list-style-type: none"> • a megye külső elérhetőségét biztosító út- és vasútvonalakra történő rávezetés javítása (pl. az autópályákhoz vezető utak rekonstrukciója), • a városhálózat meghatározó elemeinek elérhetőségét biztosító szakaszok és ezáltal a megyén belüli összekapcsoltság javítása, • a periférikus elhelyezkedésű térségek izolációjának mérséklése.
Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz	A mélyszegénység felszámolása és a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkózása kiemelt országos szintű cél és szándék, amelyhez az ITP 2021-27 több intézkedése is kapcsolódik (pl. szociális, közösségfejlesztési és foglalkoztatási célú beavatkozások).
Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz	A GINOP Plusz a vidéki területeken található gyógyfürdők és környezetük, valamint örökségvédelmi helyszínek komplex fejlesztését teszi lehetővé. Ezeket egészítheti ki a TOP Plusz forrás, amelynél elsődleges szempont a tematikusan és térségileg integrált, több elemű turisztikai fejlesztési projektsomagok támogatása. A munkaerőpiaci projektek esetében figyelembe kell venni, hogy az ITP 2021-27 keretében foglalkoztatási paktumoknak a helyi igényekre, adottságokra és kihívásokra kell fókuszálnia és ezek alapján meghatározni a célcsoportokat, míg a GINOP Plusz valamennyi álláskereső és inaktív csoport számára nyitott.

Az egyéb ágazati stratégiákkal kapcsolatos összefüggéseket a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Kon koncepció részletesen tartalmazza. Az ITP 2021-27 keretében megvalósítani tervezett projektek értékelése és végrehajtása során az országos ágazati stratégiákban foglaltakat és az aktuálisan ismert fejlesztési elképzeléseket maximálisan figyelembe fogjuk venni.

3. A megye belső területi kapcsolatrendszerének vizsgálata

3.1. Megyén belüli térségi folyamatok

Városok, várostérségek, város-vidék kapcsolat

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye városhálózata meglehetősen kiegyensúlyozatlan: egyetlen nagyvárosa (100 ezer főt meghaladó lakosságszámmal) a **megyeszékhely, Nyíregyháza**, a funkciógazdag középvárosok pedig teljes egészében hiányoznak.

A településegységek a térség szerveződés szintje, erőssége szerint agglomerációk, agglomerálódó térségek vagy nagyvárosi településegységek lehetnek. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében nem található a szó klasszikus értelmében vett agglomeráció. A megyében egyetlen megyei jogú város található, a megyeszékhely Nyíregyháza, amely esetében a térség szerveződés alacsony szintje jellemző, itt nagyvárosi településegységről beszélhetünk. A Nyíregyházi nagyvárosi településegységet a KSH lehatárolása alapján Nyíregyháza központ mellett 9 település alkotja: Apagy, Kemece, Kótaj, Napkor, Nyírpazony, Nyírtelek, Nyírtura Sényő, Vasmegyer.

Nyíregyháza a megye gazdasági, foglalkoztatási, oktatási, kulturális, közigazgatási és közszolgáltatási központjaként jelentős vonzáskörzettel rendelkezik, így gazdasági növekedése egyértelműen pozitív hatással van az egész megye fejlődésére (az ún. spread hatás következtében centrifugális terjedési folyamatok indulnak el). Egyes funkciók esetében Nyíregyháza vonzáskörzete áttérjed a megye-, illetve bizonyos esetekben az országhatáron túlra is.

A megyében a középvárosok hiányoznak, Nyíregyházán kívül egyetlen város lakossága sem éri el a 20 ezer főt. Ez fejlesztési szempontból súlyos problémát jelent, hiszen a kisvárosok csak részben tudják betölteni (különösen gazdasági szempontból) decentrum szerepüket. Ezért a megye egészének fejlődése szempontjából kiemelkedően fontos Nyíregyháza mellett néhány – gazdasági szempontból kedvező adottságokkal rendelkező – város (Mátészalka, Nyírbátor, Kisvárd) decentrum funkcióinak megerősítése. A **decentrumok** komplex fejlesztésével hatékonyabban mérsékelhetők a területi különbségek, mivel a potenciális beavatkozások vonzáskörzetükben is pozitív gazdasági-társadalmi folyamatokat indítanak el. Minderre a város-vidék kapcsolatok megerősítése és a szinergikus és policentrikus településhálózati fejlődés érdekében is indokolt nagy hangsúlyt fektetni.

A megye településhálózatának meghatározó elemei a járásközpontok (Nyíregyházán kívül 12 város), amelyek kiemelt szerepet játszanak a fenntartható és harmonikus város-vidék kapcsolat megyei szintű megerősítésében, a település- és vidékfejlesztési irányvonalak összeegyeztetésében, a helyi erőforrások mozgósításában.

A köz- és államigazgatási funkciók mellett a **járásközpontok** fontos szerepet játszanak a városi javak és szolgáltatások koncentrációjában, a városhiányos térségek felszámolásában, illetve a vidéki térségek városi funkciókkal történő ellátásában. A járásközpontok feladataikat eltérő infrastrukturális feltételek mellett, illetve különböző minőségben voltak képesek ellátni, így annak érdekében, hogy magas színvonalon legyenek képesek biztosítani szolgáltatásaikat, funkciómegerősítő és -bővítő fejlesztések szükségesek – ezáltal elősegíthető a kiegyenlített térségi fejlődés, mérsékelhető egyes térségek izolációja és kialakítható egy fenntarthatóan növekvő, egymással szorosan együttműködő megyei szintű településhálózat.

A város-vidék kapcsolatrendszer további fontos szereplői a – fentiekén kívüli – kisvárosok. Annak érdekében, hogy mind a járásközpontok, mind az egyéb városok magas színvonalon legyenek képesek biztosítani szolgáltatásaikat, funkciómegerősítő és -bővítő fejlesztések szükségesek – ezáltal elősegíthető a kiegyenlített térségi fejlődés és kialakítható egy fenntarthatóan növekvő, egymással szorosan együttműködő megyei szintű településhálózat.

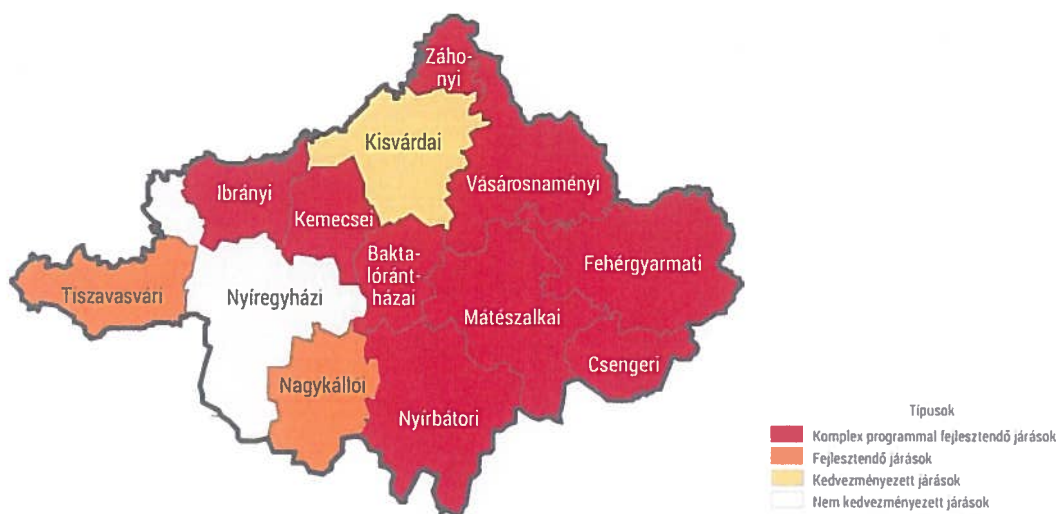
Együtt kezelendő térségek

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 13 járása közül 9 tartozik a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerinti **komplex programmal fejlesztendő járások** közé, 2 a **fejlesztendő** járások közé, további 1 pedig **kedvezményezett** járások közé. Mivel a megyék közül itt található a legtöbb komplex programmal fejlesztendő járás, és mivel ide tartozik a megye járásainak 70%-a, ezért forrásfelhasználás szempontjából indokolt ezen járások felosztása a megyei területfejlesztési koncepcióval összhangban (részletesen lásd 4. fejezet).

3.1. táblázat: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye kedvezményezett járásai

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye járásai	Komplex programmal fejlesztendő járás (a népesség 10%-a)	Fejlesztendő járás (a népesség 15%-a)	Kedvezményezett járás
Baktalórántházai	x		
Csengeri	x		
Fehérgyarmati	x		
Ibrányi	x		
Kemecsei	x		
Kisvárdai			x
Mátészalkai	x		
Nagykállói		x	
Nyíregyházi			
Nyírbátori	x		
Tiszavasvári		x	
Vásárosnaményi	x		
Záhonyi	x		

3.1. ábra: Kedvezményezett járások Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

Forrás: https://www.ksh.hu/teruletatlasz_egyeb_teruletilehatarolasok alapján saját szerkesztés

A turisztikai térségek meghatározásáról szóló 429/2020. (IX. 14.) Korm. rendelet alapján a megye 49 települése a **Tokaj és Nyíregyháza turisztikai térségbe** tartozik az alábbi megoszlásban:

- **Felső-Tisza térsége:** Csaroda, Dombrád, Gyulaháza, Jánd, Kékcse, Kisar, Kisvárd, Komlódtótfalu, Kölcse, Mándok, Mezőladány, Nagyar, Olcsvaapáti, Panyola, Penyige, Sonkád, Szabolcs, Szabolcsveresmart, Szatmárcseke, Tákos, Tarpa, Tiszabecs, Tiszacsécse, Tizsakanyár, Tizsakóród, Tizsamogyorós, Tizsaszentmárton, Tiszatelek, Tivadar, Tuzsér, Túristvándi, Vásárosnamény;

- **Nyírség térsége:** Baktalórántháza, Balsa, Érpatak, Gávavencsellő, Kállósemjén, Levelek, Máriapócs, Nagykálló, Nyírbátor, Nyírbogát, Nyíregyháza, Tiszadada, Tiszadob, Tiszalök, Tiszavasvári, Vaja;
- **Tokaj térsége:** Rakamaz.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye idegenforgalmának négy nagy magterülete azonosítható, amelyek alapján meghatározhatóak a **megye turisztikai desztinációi** (a lehatárolást a Területfejlesztési Kon koncepció is tartalmazza).

- **Szatmár-Bereg desztináció** (Szatmár-Beregi kultúrtáj): A megye turizmusának kiemelkedő desztinációja a szatmári és beregi térség. A desztináció települései az alábbiak:

Aranyosapáti	Hermánszeg	Nagydobos	Szamoszeg
Barabás	Hetefejércse	Nagyecsed	Szatmárcseke
Bregdaróc	Ilk	Nagyhódos	Tákos
Beregsurány	Jánd	Nagyszekeres	Tarpa
Botpalád	Jánkmajtis	Nagyvarsány	Tiszaadony
Cégénydányád	Kérsemjén	Nemesborzova	Tiszabecs
Csaholc	Kisar	Nyírmada	Tiszacsécse
Csaroda	Kishódos	Nyírparasznya	Tizsakerecseny
Császló	Kisnamény	Ólcsva	Tizsakóród
Csegöld	Kispalád	Ólcsvaapáti	Tizsaszalka
Csenger	Kisvarsány	Ópályi	Tiszavid
Csengersima	Kisszekeres	Ökörítőfülpös	Tizstaberek
Csengerújfal	Kocsord	Panyola	Tivadar
Darnó	Komlódtótfalu	Pátyod	Tunyogmatolcs
Fehérgyarmat	Kölcse	Penyige	Túristvándi
Fülesd	Kömörő	Porcsalma	Túrricse
Fülpösdaróc	Lónya	Pusztadobos	Tyukod
Gacsály	Magosliget	Rápolit	Ura
Garbolc	Mánd	Rozsály	Uzka
Géberjén	Márokpapi	Sonkád	Vámosatya
Gelénes	Mátészalka	Szamosangyalos	Vámosoroszi
Gemzse	Mátyus	Szamosbecs	Vásárosnamény
Gulács	Méhtelek	Szamoskér	Zajta
Győrtelek	Milota	Szamosályi	Zsarolyán
Gyügye	Nábrád	Szamosatárfalva	
Gyüre	Nagyar	Szamosújlak	

- **Nyírség desztináció** (Nyírségi turisztikai gyűrű): A megye turizmusában kimutatható egy rendkívül markáns idegenforgalmi tengely. A Nyíregyháza-Nyírbátor turisztikai tengely a megyei turizmusforgalom közel kétharmadát bonyolítja le. A tengely kiegészül egy északi szárnyal is, amely több jelentős vonzerőt és turisztikai szolgáltatást integrál. A desztináció települései az alábbiak:

Apagy	Levelek	Nyírbogát	Piricse
Baktalórántháza	Magy	Nyíregyháza	Pócspetri
Bátorliget	Máriapócs	Nyírgyulaj	Vaja
Besenyőd	Nagykálló	Nyírvasvári	Vállaj
Érpatak	Napkor	Ófehértó	
Kállósemjén	Nyírbátor	Papos	

- **Nyíri Mezőség desztináció** (Nyíri Mezőségi idegenforgalmi tengely): Területileg a harmadik kiemelt desztináció a Nyíri Mezőség, mint néprajzi tájegység területe. Itt szintén jelentős a kulturális és természeti vonzerők koncentráltága (szabolcsi földvár, tiszadobi Andrassy kastély, a rakamazi Tisza-part), valamint a tiszai turizmus fontos magterülete lehet az elkövetkező években ez a terület. A desztináció települései az alábbiak:

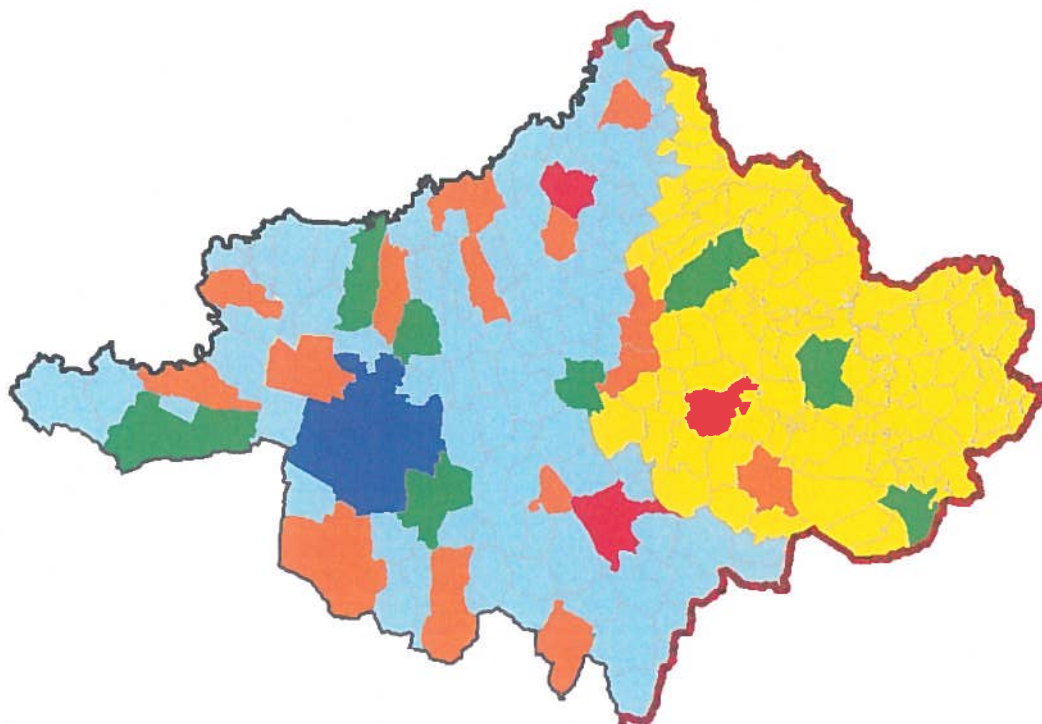
Balsa	Szorgalmatos	Tiszadob	Tizsanagyfal
Rakamaz	Tímár	Tizsaezlár	Tiszavasvári
Szabolcs	Tiszadada	Tiszalök	

- **Rétköz desztináció** (Rétközi turisztikai tengely): A megye északi részén azonosítható egy olyan magterület, amely egy rétközi turisztikai desztináció centruma lehet a jövőben. Kisvárdai idegenforgalmi jelentősége vitathatatlan a megyén belül. Emellett Dombrád emelhető ki, amely a tiszai turizmus fellendítésében fontos szerepet tölthet be. A desztináció települései az alábbiak:

Ajak	Gyulaháza	Mándok	Szabolcsveresmart
Anarcs	Ibrány	Nagyhalász	Tiszabercel
Dombrád	Kékcse	Nyírtass	Tizsakanyár
Döge	Kisvárdai	Pap	Tiszatelek
Fényeslitke	Komoró	Paszab	Tuzsér
Gávavencsellő	Laskod	Szabolcsbáka	Újdombrád

A megye Területfejlesztési Konceptiójának területi céljainak földrajzi fókuszáltságát az alábbi térkép illusztrálja.

3.2. ábra: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Területfejlesztési Konceptiójának földrajzi fókuszai

Fejlett centrum:

A megye gazdasági-foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális centrumának fejlesztése

Nyíregyháza

Dinamizálódó decentrumok és szolgáltató járásközpontok:

A megyei gazdasági decentrumainak és járásközpontjainak funkcióbővítése és összehangolt fejlesztése

Decentrum
Járasközpont
Egyéb város

Élhető vidék és felzárkózó külső perifériák:

A megye külső perifériáinak komplex felzárkóztatása és a vidéki térségek integrált fejlesztése

Külső perifériák
Rurális térségek

Forrás: Saját szerkesztés

Fő közlekedési tengely mentén elhelyezkedő település-együttesek

A megye vasút- és közúthálózatának fő elemei jelölik ki a legfontosabb terjedési tengelyeket, amelyek az alábbiak:

- az M3 autópálya Kálmánháza közelében lép be a megyébe, jelenleg Vásárosnaményig tart, de továbbépítése fontos közlekedési kapcsolatot jelent az autópálya mentén elhelyezkedő települések számára az ország egyéb részei és Ukrajna irányába egyaránt (a megyén belül részben átvette a 41. számú főútvonal térszervező funkcióját is);
- a 4. számú főútvonal és az azzal azonos irányban kiépített 100. számú vasúti fővonal a megye területét Újfehértó közelében éri el és Záhonynál, az országhatárnál ér véget;
- Hajdú-Bihar megye és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye keleti részének összeköttetését biztosítja a 471. számú főútvonal és a 110. számú vasútvonal – mindkettő Debrecen és Mátészalka között fűzi fel a településeket;
- a tervezett további autópályaépítések (az M49 Csenger és a romániai Szatmárnémeti irányába, illetve az M34 Vásárosnaménytől Záhony irányába) újabb térszervező tengelyek kialakulását fogják elősegíteni.

3.2. A megye városhálózata, az ERFA 11. cikk alapján kiemelt város és a kijelölés indoklása

A 3.1. fejezetben bemutatott városhálózati adottságok alapján Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az egyetlen nagyváros, **Nyíregyháza Megyei Jogú Város került kijelölésre az ERFA rendelet 11. cikkelye szerinti „fenntartható városfejlesztés” célterületeként.**

A 3.1. fejezetben részletezett térszerkezeti sajátosságok alapvetően indokolják a megyeszékhely kiválasztását. Emellett a fejlesztési források optimális allokációja érdekében elsődleges szempont, hogy a megyeszékhely ne versenyezzen más városokkal, mert ez esetleg a Nyíregyházára érkező pénzüsszegek indokolatlanul nagy mértékéhez vezethetne (az ún. backwash vagy elszívó hatás olyan negatív változások jelenti, amelyeket egy növekedési központ expanziója tud előidézni a környezetében). Tekintettel arra, hogy egy-egy fejlesztés eredménye közvetlenül vagy közvetetten nagyobb lakosságot érinthet (a város lakónépessége nagyobb, mint a 12 többi járásközpont lakossága összesen) így a megtérülés és a pozitív gazdasági, társadalmi és környezeti hatások könnyebben és egyértelműbben kimutathatók, ami versenyhátrányt jelenthetne a többi városnak – különösen annak fényében, hogy a funkciógazdag középvárosok kategóriája hiányzik a megyében. (A 3.1. fejezetben definiált Nyíregyházi nagyvárosi településegüttes a megyeszékhelytől független, önálló forrásfelhasználási célterületként jelenik meg.)

Egyéb város kijelölése azért nem indokolt, mert a következő szintet képező járásközpontok száma túl nagy, azokból néhány kiválasztása szakmailag nem támasztható alá, valamennyi beemelése a „fenntartható városfejlesztés” kategóriába pedig a rendelkezésre álló források túlzott mértékű elaprózódásához vezetne.

4. Az ITP 2021-27 fejlesztési célterületeinek kijelölése - A megyei forrásfelhasználási módok

4.1. Forrásallokáció

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 2021-2027-es keretösszege összesen 151,519 Mrd Ft. A megyei ITP forrásallokációs táblázatát az ITP Excel formátumú melléklete tartalmazza.

Az ITP 7 éves forráskerete megegyezik az előzetesen kommunikált kerettel prioritás szinten és összesen. A táblázat teljes mértékben kitöltésre került (megye neve, felhívás, tématerület, forrásfelhasználási mód).

4.1. táblázat: Megyei ITP forrásallokációs tábla

Mennyiség		Költségtérítés		Működési költségvetés		Tulajdonosi költségvetés		Egyéb költségvetés		Összesen							
1. prioritás	2. prioritás	3. prioritás	4. prioritás	5. prioritás	6. prioritás	7. prioritás	8. prioritás	9. prioritás	10. prioritás	11. prioritás	12. prioritás						
1. prioritás	2. prioritás	3. prioritás	4. prioritás	5. prioritás	6. prioritás	7. prioritás	8. prioritás	9. prioritás	10. prioritás	11. prioritás	12. prioritás						
1. PRIORITÁS VELENYVÉS ELŐZŐ KÖZÖSSÉGI SZERZŐMŰVÉSEK	13,025	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217						
												1.1. helyi gazdaságfejlesztés	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217
												1.2. községi gazdaságfejlesztés, helyi vállalkozások támogatása	0	0	0	0	0
2. PRIORITÁS ÉLETSZERES ÉS KÖZÖSSÉGI SZERZŐMŰVÉSEK	13,025	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217						
												2.1. életmódfejlesztés	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217
												2.2. egészségügyi és szociális szolgáltatások	0	0	0	0	0
3. PRIORITÁS KÖZÖSSÉGI SZERZŐMŰVÉSEK	13,025	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217						
												3.1. községi gazdaságfejlesztés	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217
												3.2. községi gazdaságfejlesztés, helyi vállalkozások támogatása	0	0	0	0	0
4. PRIORITÁS KÖZÖSSÉGI SZERZŐMŰVÉSEK	13,025	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217						
												4.1. községi gazdaságfejlesztés	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217
												4.2. községi gazdaságfejlesztés, helyi vállalkozások támogatása	0	0	0	0	0
5. PRIORITÁS KÖZÖSSÉGI SZERZŐMŰVÉSEK	13,025	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217						
												5.1. községi gazdaságfejlesztés	79,217	79,217	79,217	79,217	79,217
												5.2. községi gazdaságfejlesztés, helyi vállalkozások támogatása	0	0	0	0	0

4.2. Forrásfelhasználási módok

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye esetében elkülönített forrásfelhasználási mód kapcsolódik minden fejlesztési célterülethez és a kiemelt kedvezményezettekhez.

A megye által meghatározott forrásfelhasználási módok a következők:

4.2. táblázat: Forrásfelhasználási módok Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

Forrásfelhasználási módok	Források (Mrd Ft)	Megosztás (%)
I. forrásfelhasználási mód: Fenntartható városfejlesztés	50,001	33,00 %
II. forrásfelhasználási mód: Szatmár-Beregi fejlesztési térség	26,678	17,61 %
III. forrásfelhasználási mód: Nyírségi fejlesztési térség	17,983	11,87 %
IV. forrásfelhasználási mód: Tisza-menti fejlesztési térség	25,235	16,65 %
V. forrásfelhasználási mód: Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes	5,191	3,43 %
VI. forrásfelhasználási mód: Kiemelt kedvezményezett*	26,431	17,44 %
Összesen	151,519	100,0 %

* ebből 4 és 5 számjegyű utak 15,311 Mrd Ft

A komplex programmal fejlesztendő térségekre jutó forrásallokáció indikatív, nagyságrendi aránya minimum 30%.

A célterületenkénti forráskeretet az ITP mellékletét képező Excel táblázat tartalmazza.

A megye indikatív forrásfelosztási alapelvei az alábbiak:

Az ITP útmutatóban bemutatott forrásfelhasználási módok közül három kerül alkalmazásra Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében:

- **Fenntartható városfejlesztésre allokálandó keret:** az ERFA rendelet 11. cikkelye szerinti fenntartható városfejlesztés, amely a megyében Nyíregyházát érinti. (I. forrásfelhasználási mód).
- **Fejlesztési célterület kerete:** a megye meghatározta azokat a megyei térségeket, településeggyütteseket, amelyek fejlesztésére önálló forráskeretet biztosít a 2021-2027-es programozási ciklusban. Ezek a térségek minden esetben **összefüggő térségek** a megyén belül, ahol a forrásokért kizárólag ezen a lehatároláson belül található települések jogosultak pályázni. Az egyes földrajzi célterületek úgy kerültek meghatározásra, hogy azok a megye területét hézagmentesen lefedjék, emellett figyelembevételre kerültek **megyei területfejlesztési koncepcióban meghatározott területi szempontok**, különös tekintettel a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet alapján kijelölt **komplex programmal fejlesztendő**, fejlesztendő és kedvezményezett járások elhelyezkedésére³. A célterületek kijelölésének további szempontjait a földrajzi adottságok, társadalmi-gazdasági jellemzők jelentik.
 - **Szatmár-Beregi fejlesztési térség:** A megyei területfejlesztési koncepcióban külső perifériaként azonosított Szatmár-Beregi térség a megye négy komplex programmal fejlesztendő járását foglalja magában (Csengeri, Fehérgyarmati, Mátészalkai és Vásárosnaményi járás). (II. forrásfelhasználási mód)

³ Mivel Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 13 járása közül 9 a komplex programmal fejlesztendő járások közé tartozik, ezért ezek a járások 3 fejlesztési célterületnek is részét képezik. A megye a komplex programmal fejlesztendő térségek fejlesztéseit a területi kiválasztási kritériumrendszer keretében kezeli.

- **Nyírségi fejlesztési térség:** A Nyírségi fejlesztési térség a komplex programmal fejlesztendő Baktalórántházai és Nyírbátori járást, a fejlesztendő Nagykállói járást és a Nyíregyházi járás egyes településeit foglalja magában. (III. forrásfelhasználási mód)
- **Tisza-menti fejlesztési térség:** A Tisza-menti fejlesztési térség a komplex programmal fejlesztendő Záhonyi, Ibrányi és Kemecei járást (kivéve a Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes településeit), a fejlesztendő Tiszavasvári járást, a kedvezményezett Kisvárdai járást és a Nyíregyházi járás egyes településeit foglalja magában. (IV. forrásfelhasználási mód)
- **Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes:** Az ITP útmutató elvárásai értelmében fontos önálló fejlesztési célterületet létrehozni az új ERFA rendelet 11. cikk alá tartozó város körüli agglomerációs térségre is. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye esetében ez KSH által lehatárolt Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes Nyíregyházán kívüli településeit foglalja magában. (V. forrásfelhasználási mód)
- **Kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések kerete:** Olyan fejlesztések esetében alkalmazható forrásfelhasználási mód, amelyek kapcsán a kiemelt kedvezményezett a projekt végrehajtója, illetve a projekt megvalósításában koordinációs feladatokat lát el több, a TOP Plusz tartalma alapján jogosult kedvezményezett között (pl. paktumok), vagy illetve a projekt közvetlen megvalósításában érdekelt. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye esetében ez a megyei koordináció kerete. (VI. forrásfelhasználási mód)

A kiemelt kedvezményezett által megvalósítani tervezett beavatkozások az alábbiakat foglalják magukban:

- 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése (TOP Plusz 1.1.2 felhívás),
- Megyeháza energetikai korszerűsítése (TOP Plusz 2.1.1 felhívás),
- megyei foglalkoztatási paktum (TOP Plusz 3.1.1 felhívás),
- megyei identitás erősítése (TOP Plusz 3.1.3 felhívás).

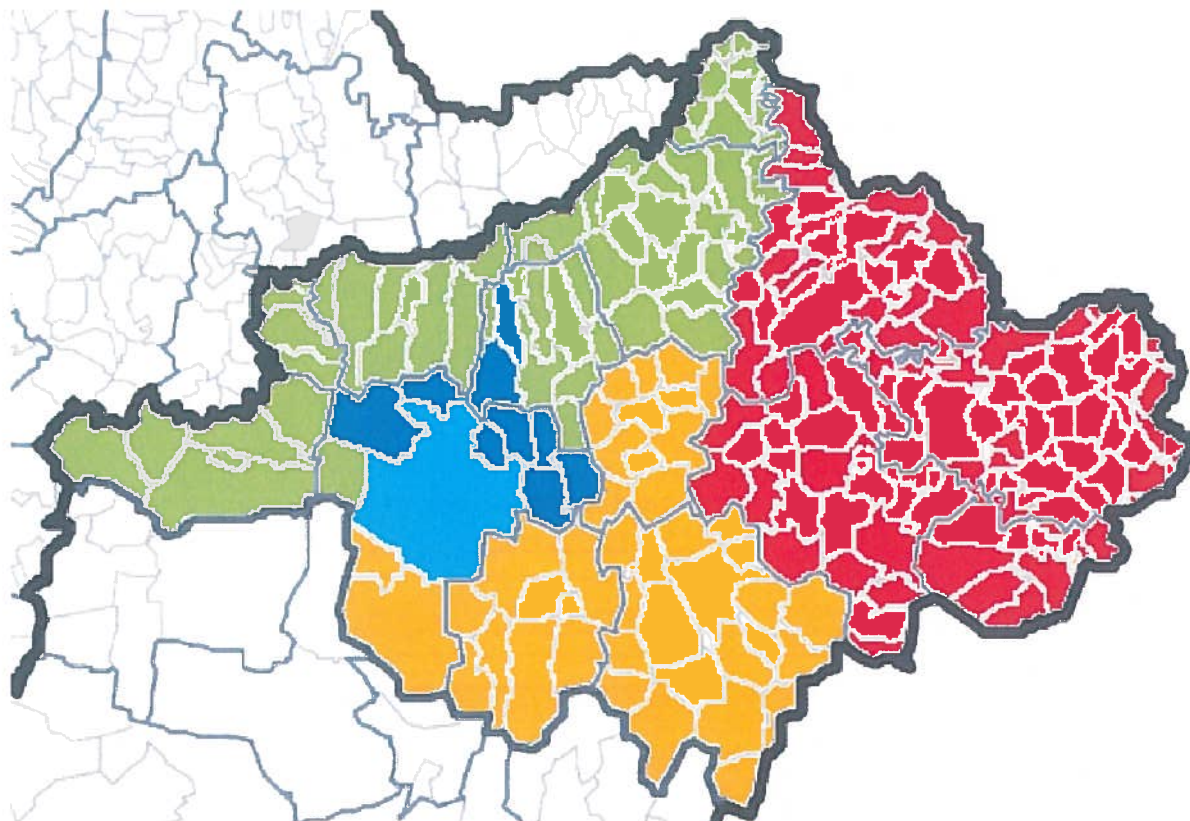
A kiemelt kedvezményezett által megvalósítani tervezett beavatkozások stratégiai alátámasztása, indoklása:

- A 4 és 5 számjegyű kül- és belterületi állami tulajdonú közutak fejlesztése, felújítása, illetve az országhatárhoz vagy határátkelőhelyhez vezető 4 és 5 számjegyű állami tulajdonú közutak fejlesztése, felújítása, építése a Magyar Közút Nonprofit Zrt és a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. hatáskörébe tartozik. Az általuk megvalósított fejlesztések átfogóan és célzottan javítják a települések (elsősorban a munkaerőpiaci, gazdasági szempontból meghatározó települések) és azokon belül az üzleti, ipari, logisztikai infrastruktúra elérhetőségét, valamint a munkavállalók mobilitását. A munkaerőpiaci vonzasközpontok (pl. gazdasági övezetek, iparterületek) jobb elérhetősége a vidéki térségekből közvetett módon növeli a helyi gazdaság versenyképességét.
- A Megyeháza műemléki védettség alatt álló épületében működik a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat és annak hivatala. Az épület energetikai hatékonysága jelenlegi állapotában nem felel meg maradéktalanul az elvárásoknak, így indokolt olyan fejlesztések és korszerűsítések végrehajtása, amelyek környezeti és pénzügyi szempontból is fenntarthatóbbá teszik a Megyeháza üzemeltetését. A szükséges infrastrukturális beavatkozások pontos körét a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat képes és jogosult meghatározni. Az infrastrukturális jellegű fejlesztéseket szemléletformáló programok egészítik ki – figyelembe véve a Szabolcs-

Szatmár-Bereg Megye Klímastratégiájában foglaltakat is. Mindezek által csökkenthető a szén-dioxid kibocsátás és megvalósítható az erőforráshatékonyság.

- A foglalkoztatási együttműködések megvalósításában és koordinálásában a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat kiemelt szerepet tölt be és jelentős tapasztalatot halmozott fel az elmúlt években. Az Önkormányzat – a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatallal közösen – kialakította a foglalkoztatási paktum működési rendjét, valamint biztosítja a szükséges szervezeti háttérrel és humán kapacitást. Ernyőszervezetként meghatározó szerepet játszik a megye területén működő helyi foglalkoztatási együttműködések összefogásában, a szinergiák megteremtésében és a módszertani támogatásban. Ezenkívül az Önkormányzat a megye területén működő összes paktumnak tagja, így teljes rálátással bír valamennyi térség foglalkoztatási helyzetére, munkaerőpiaci kihívásaira, és adekvát válaszokat tud adni a helyi szereplőkkel együttműködve. Mindez stratégiaileg alátámasztja, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat konzorciumvezetőként koordinálja a munkaerő kereslet és kínálat megyei szintű összehangolását.
- A közösségi összetartás, a társadalmi kohézió, a helyi partnerség, a megyei identitás, a térséghez kötődés erősítése érdekében az elmúlt időszakban olyan kezdeményezések indultak, amelyek folytatása szakmailag indokolt, mivel a helyi természeti és kulturális értékek megismertetésével, a célzott közösségi akciókkal, szabadidős programokkal mérsékelhető a megye egyik fő kihívásaként azonosított népességvándorlás mértéke. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat a megkezdett programok fenntartásával, folytatásával és továbbfejlesztésével, valamint új beavatkozások indításával megyei szinten tudja koordinálni az identitás erősítését úgy, hogy a tevékenységek a megye Nyíregyházán kívüli teljes területére kiterjedjenek – mérsékelve egyúttal a társadalmi folyamatokban megmutatkozó területi különbségeket.

4.1. ábra: A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei ITP fejlesztési célterületeinek térképe

Jelmagyarázat:

- Nyíregyháza
- Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes
- Szatmár-Beregi fejlesztési térség
- Nyírségi fejlesztési térség
- Tisza-menti fejlesztési térség

4.3. táblázat: A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei ITP fejlesztési célterületei

Térség	Terület
Nyíregyháza	<ul style="list-style-type: none"> • Nyíregyháza
Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes	<ul style="list-style-type: none"> • Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes települései (KSH lehatárolás, 2014)
Szatmár-Beregi fejlesztési térség	<ul style="list-style-type: none"> • Csengeri járás • Fehérgyarmati járás • Mátészalkai járás • Vásárosnaményi járás
Nyírségi fejlesztési térség	<ul style="list-style-type: none"> • Baktalórántházai járás • Nagykállói járás • Nyírbátori járás • Nyíregyházi járás egyes települései (Kálmánháza, Újfehértó)
Tisza-menti fejlesztési térség	<ul style="list-style-type: none"> • Ibrányi járás • Kemecei járás (Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes települései nélkül) • Kisvárdai járás • Tiszavasvári járás • Záhonyi járás • Nyíregyházi járás egyes települései (Nagycserkesz, Tiszanagyfalu, Rakamaz, Timár, Szabolcs)

4.4. táblázat: Az egyes célterületekhez tartozó települések listája

Nyíregyháza
<ul style="list-style-type: none"> Nyíregyháza
Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes települései (KSH lehatárolás, 2014)
<ul style="list-style-type: none"> Apagy, Kótaj, Napkor, Nyírpazony, Nyírtelek, Nyírtura, Sényő (Nyíregyházi járás) Kemecse, Vasmegyer (Kemecsei járás)
Szatmár-Beregi fejlesztési térség
<ul style="list-style-type: none"> Csengeri járás Csenger, Csengersima, Csengerújfalú, Komlódtótfalu, Pátyod, Porcsalma, Szamosangyalos, Szamosbecs, Szamostatárfalva, Tyukod, Ura Fehérgyarmati járás Botpalád, Cégénydányád, Csaholc, Császló, Csegöld, Darnó, Fehérgyarmat, Fülesd, Gacsály, Garbolc, Gyügye, Hermánszeg, Jánkmajtis, Kérsemjén, Kisar, Kishódos, Kisnamény, Kispalád, Kisszekeres, Kölcse, Kömörő, Magosliget, Mánd, Méhtelek, Milota, Nábrád, Nagyar, Nagyhódos, Nagyszekeres, Nemesborzova, Olcsvaapáti, Panyola, Penyige, Rozsály, Sonkád, Szamossályi, Szamosújlak, Szatmárcseke, Tiszabecs, Tiszacsécse, Tiszakóród, Tisztaberek, Tivadar, Tunyogmatolcs, Túristvándi, Túrricse, Uszka, Vámosoroszi, Zajta, Zsarolyán Mátészalkai járás Fábiánháza, Fülöpösdaróc, Géberjén, Györtelek, Hodász, Jármí, Kántorjánosi, Kocsord, Mátészalka, Mérk, Nagydobos, Nagyecsed, Nyírcaholy, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírparasznya, Ópályi, Ökörítőfülpös, Ór, Papos, Rápolit, Szamoskér, Szamosszeg, Tiborszállás, Vaja, Vállaj Vásárosnaményi járás Aranyosapáti, Barabás, Beregdaróc, Beregsurány, Csaroda, Gelénes, Gemzse, Gulács, Gyüre, Hetefejércse, Ilk, Jánd, Kisvarsány, Lónya, Márokpapi, Mátyus, Nagyvarsány, Nyírmada, Olcsva, Pusztadobos, Tarpa, Tákos, Tiszaadony, Tizsakerecseny, Tizsaszalka, Tiszavid, Vámosatya, Vásárosnamény
Nyírségi fejlesztési térség
<ul style="list-style-type: none"> Baktalórántházai járás Baktalórántháza, Besenyőd, Laskod, Levelek, Magy, Nyíribrony, Nyírkákó, Nyírkércs, Ófehértó, Petneháza, Ramocsaháza, Rohod Nagykállói járás Balkány, Biri, Bököny, Érpatak, Geszteréd, Kállósején, Nagykálló, Szakoly Nyírbátori járás Bátorliget, Encsencs, Kisléta, Máriapócs, Nyírbátor, Nyírbétek, Nyírbogát, Nyírcaászári, Nyírderzs, Nyírgelse, Nyírgyulaj, Nyírjugos, Nyírmihálydi, Nyírpilis, Nyírvasvári, Önböly, Penészlek, Piricse, Pócspetri, Terem Nyíregyházi járás egyes települései Kálmánháza, Újfehértó
Tisza-menti fejlesztési térség
<ul style="list-style-type: none"> Ibrányi járás Balsa, Buj, Gávavencsellő, Ibrány, Nagyhalász, Paszab, Tiszabercel, Tiszatelek Kemecsei járás (Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes települései nélkül) Berkesz, Beszterec, Demecser, Gégény, Kék, Nyírbogdány, Nyírtét, Székely, Tiszarád Kisvárdai járás Ajak, Anarcs, Dombrád, Döge, Fényeslitke, Gyulaháza, Jéke, Kékcse, Kisvárd, Lövőpetri, Mezöladány, Nyírkarász, Nyírlövő, Nyírtass, Pap, Pátroha, Rétközberencs, Szabolcsbáka, Szabolcsveresmart, Tizsakanyár, Tornyospálca, Újdombrád, Újkenéz Tiszavasvári járás Szorgalmatos, Tiszadada, Tiszadob, Tiszaeszlár, Tiszalök, Tiszavasvári Záhonyi járás Benk, Eperjeske, Győröcske, Komoró, Mándok, Tiszabездéd, Tizsamogyorós, Tizsaszentmárton, Tuzsér, Záhony, Zsurk Nyíregyházi járás egyes települései Nagycserkesz, Tizsanagyfalú, Rakamaz, Timár, Szabolcs

5. A projektkiválasztás az ITP 2021-27 alapján – településdifferenciálás

Annak érdekében, hogy a forrásfelhasználási módokkal összefüggésben kijelölt térségeken belül a forrásallokáció a lehető leghatékonyabban valósulhasson meg, szükséges a települések további differenciálása. A megyei adottságok és célkitűzések figyelembevételével meghatározott szempontok elősegítik a szolgáltatások és az infrastruktúra területi rendszerének optimális fejlesztését, valamint mérsékelhetik az esetleges párhuzamosságokat, amelyek rontanák a kihasználtságot és ezáltal a hatékonyságot mind a szolgáltatásnyújtás, mind a fizikai létesítmények fenntartása terén. A területfejlesztési koncepció területi céljainak földrajzi fókuszáltságát a 3.1. fejezetben szereplő térkép részletesen ábrázolja.

Mindezek figyelembevételével kerültek meghatározásra a településdifferenciálás általános alapelvei, amelyeket a projektkiválasztás során javasolt érvényre juttatni.

1. Decentrumok, járásközpontok és 5000 fő feletti népességszámú kisvárosok előnyben részesítése:

- a kijelölt decentrumok (Mátészalka, Nyírbátor, Kisvárd) kiemelt szerepet játszanak abban, hogy a megye településhálózata és fejlődése kiegyensúlyozottabbá váljon – ezen városok gazdasági-társadalmi funkciói jelentős vonzástérben érvényesülnek, így előnyben részesítésük mindenképpen indokolt;
- a járásközpontok (Nyíregyháza és a decentrumokon kívül 9 város) népességszámuktól függetlenül⁴ nemcsak saját lakosságuk, hanem a környező települések számára is sokrétű szolgáltatást nyújtanak, ami egyfajta pozitív egymásrataltságot és kölcsönhatást is jelent a város és vidéke között – annak érdekében, hogy a járásközpontok térszervező funkciója tovább erősödjön, szükséges funkcióik megerősítése, egyes esetekben az adott járásközpont decentrummá fejlesztése;
- az 5000 fő feletti népességszámú kisvárosok (a fenti kategóriákon kívül 6 város) annak ellenére fontos részét képezik a megye városhálózatának, hogy egyes esetekben funkcióhiányosnak tekinthetők – célszerű pótolni, kiegészíteni és tovább fejleszteni a funkcióikat annak érdekében, hogy minél teljesebb körben tudják kiszolgálni saját és a szomszédos települések szükségleteit.

A decentrumok, járásközpontok és az 5000 fő feletti népességszámú kisvárosok – adottságaikat, problémáikat, szolgáltatási és infrastrukturális hiányosságaikat figyelembe véve – elsősorban az alábbi kihívásokkal szembesülnek a TOP Plusz forrásokhoz kapcsolódóan:

- a helyi gazdaságfejlesztési infrastruktúra kapacitásfejlesztése,
- a külső elérhetőség és a városi mobilitás feltételeinek javítása,
- a városi zöld- és kékinfrastruktúra megújítása,
- sajátos városi területek integrált rehabilitációja (pl. szociális városrehabilitáció, barnamezős területek funkcióváltása),
- közszolgáltatások (köznevelés, egészségügy, szociális ellátás) minőségi és mennyiségi kritériumainak javítása – beleértve az egyenlő esélyű hozzáférést és a hatékonyságot,
- turisztikai, kulturális és egyéb szabadidős kínálat bővítése,
- helyi szintű közösségfejlesztés és az identitás erősítése.

⁴ Négy járásközpont népességszáma nem éri el az 5000 főt (Baktalórántháza, Csenger, Kemece, Záhony).

5.1. táblázat: Települések besorolása

Forrásfelhasználási mód	Települések besorolása		
	Decentrum	Járasközpont	5000 fő feletti egyéb város
Nyíregyháza	-	-	-
Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes	-	Kemecse	Nyírtelek
Szatmár-Beregi fejlesztési térség	Mátészalka	Csenger Fehérgyarmat Vásárosnamény	Nagyecsed
Nyírségi fejlesztési térség	Nyírbátor	Baktalórántháza Nagykálló	Balkány Újfehértó
Tisza-menti fejlesztési térség	Kisvárd	Ibrány Tiszavasvári Záhony	Nagyhalász Tiszalök

2. A turisztikai térségekbe tartozó települések előnyben részesítése elsősorban a turisztikai, a kulturális és a közösségi jellegű, illetve az elérhetőséget javító felhívások esetében indokolt, mivel olyan természeti és kulturális örökségre épülő turisztikai attrakciókkal rendelkeznek, amelyek

- egyrészt hatékonyan beépíthetők a megyei szinten integrált turisztikai kínálatba,
- másrészt alapját jelenthetik komplex turisztikai termék- és programcsomagok kialakításának,
- harmadrészt esetenként jelentős fejlesztésre szorulnak annak érdekében, hogy valódi vonzerőként jelenhessenek meg a turisztikai piacon.

A megye turizmusával kapcsolatosan fontos kihívás a kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások fejlesztése, valamint a vonzerővel rendelkező települések elérhetőségének javítása is.

A fenti településdifferenciálás az egyes felhívásokhoz kapcsolódva pluszpontok megítélésével juttatható érvényre a forrásfelhasználási módokon belül, azaz meg kell határozni, hogy mely településkategóriákat javasolt előnyben részesíteni a kiválasztás során. A településdifferenciálás mellett további szakmai kritériumokat is figyelembe kell venni a projektértékelési és -kiválasztási folyamat során – mindezeket a 6. fejezet mutatja be részletesen.

6. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer szükségessége és kapcsolata az ITP 2021-27 dokumentummal

6.1. A megyei döntéshozatal rendszere

A 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet értelmében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, mint területi szereplő feladatai az alábbiak:

- a) az általa elfogadott területfejlesztési koncepció és program alapján, az abban megfogalmazott célokkal összhangban kidolgozza és végrehajtja az integrált területi programot,
- b) kidolgozza az integrált területi programszintű kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve a programban és az e rendeletben meghatározott horizontális követelményeket,
- c) véleményezi a területi kiválasztási eljárásrendben meghirdetésre kerülő felhívás tervezetét, és meghatározza a területi értékelési szempontokat,
- d) részt vesz a döntés-előkészítő bizottság ülésén, vagy az e rendeletben meghatározott esetben a területi jellegű értékelési szempontokat értékeli és az irányító hatóság elé terjeszti,
- e) adatot szolgáltat az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret összeállításához,
- f) végrehajtja az integrált területi programot, amelynek keretében a monitoring feladatainak ellátása céljából a kedvezményezettől és az irányító hatóságtól a támogatott projektekkel összefüggésben adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben.

Területi program esetén területi kiválasztási eljárásrendet kell meghatározni.

Ha a területi kiválasztási eljárásrenddel érintett felhívásra nem kizárólag a területi szereplő, vagy az általa vezetett konzorcium nyújthat be támogatási kérelmet, a standard kiválasztási eljárásrendre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Ebben az esetben az irányító hatóság döntés-előkészítő bizottságot hív össze a támogatási döntés megalapozása érdekében. Csak az a támogatási kérelem támogatható, amelyet a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat képviselője is támogatásra javasolt, aki a döntés-előkészítő bizottságban Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlésének határozatában hozott döntési javaslatot képviseli.

A döntés-előkészítő bizottság az irányító hatóság és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat által delegált egy-egy tagból áll.

Az irányító hatóság felkérésére tagot delegál a döntés-előkészítő bizottságba az a gazdaságfejlesztési zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztos, akinek a feladatkörébe tartozó zónát a támogatási döntés érintené.

6.2. A megyei kiválasztási kritériumok

A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer (TKR) célja olyan területspecifikus értékelési szempontok meghatározása, amelyek a megye adottságait, értékvalasztását, célkitűzéseit és fejlesztési fókuszait tükrözik. Ezen értékelési szempontok pontos részleteit a felhívások Területspecifikus Melléklete fogja tartalmazni, azonban rövid bemutatásuk már az ITP keretében is feltétlenül szükséges.

A TKR táblázatot jelen ITP melléklete tartalmazza.

1. **Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz:** Alapvető elvárás valamennyi fejlesztés esetében, hogy hozzájáruljon a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Területfejlesztési Programja (stratégiai és operatív programrész) című dokumentumban megfogalmazott fejlesztési prioritások megvalósulásához és az adott témában megjelölt indikátorokhoz.
2. **Klímasemleges megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése:** A szempontrendszer előnyben részesítheti a klímasemleges megoldásokat alkalmazó fejlesztéseket, így az értékelés során előnyt élvezhetnek azok az infrastrukturális beavatkozások, amelyek esetében a tervezett fejlesztés hatása kedvezőbb a klímaváltozás szempontjából (pl. javul a beruházás eredményeként az adott épület energiahatékonysága, megújuló energiaforrást használnak, nő a zöldfelület, csökken a vízfogyasztás stb.).
3. **A digitális átállást elősegítő projektek előnyben részesítése:** Egyes felhívások esetében a megyei szempontrendszer előnyben részesítheti a digitális átállást elősegítő projekteket, azokat a támogatási kérelmeket, amelyek digitális technológiák alkalmazását tartalmazzák.
4. **Komplex, illetve integrált fejlesztések előnyben részesítése:** Egyes felhívások esetében javasolt előnyben részesíteni azokat a támogatási kérelmeket, amelyek az adott probléma kezeléséhez és a kitűzött célok eléréséhez komplex megoldásokat kívánnak felhasználni. A projektek integráltsága többféleképpen is értelmezhető:
 - egyidejűleg hozzájárulhatnak különböző gazdasági, társadalmi, környezeti célok eléréséhez,
 - a projektek keretében tematikusan különböző támogatható tevékenységek is kombinálhatók,
 - területi szempontból is megjelenhet az integráltság pl. akcióterületi vagy hálózatos projektek esetében, esetleg funkcionális várostérségek vagy egyéb módon szerveződő területi egységek, partnerségek keretében,
 - egy projekten belül a soft és az infrastrukturális jellegű beavatkozások szinergikusan kiegészíthetik egymást.
5. **Településdifferenciálás:** Az egyes felhívások esetében kiemelten kell, illetve lehet kezelni bizonyos településkategóriákat, illeszkedve Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Területfejlesztési Programjában megfogalmazott szempontokhoz. Előnyben részesíthetőek az alábbi településkategóriákat érintő fejlesztések: decentrumok, járásközpontok, valamint az 5000 fő feletti népességszámú városi jogállású települések.
6. **Hozzájárulás a területi kiegyenlítődéshez:** A komplex programmal fejlesztendő járások a legalacsonyabb komplex mutatóval (társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerőpiaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatók) rendelkező járások. Egyes felhívások esetében a megyei szempontrendszer előnyben részesíti azokat a fejlesztéseket, amelyek komplex programmal fejlesztendő járásban valósulnak meg, ezáltal elősegítve a területi fejlettségbeli egyenlőtlenségek csökkentését. Egyes felhívások esetében a megyei szempontrendszer előnyben részesítheti a Tokaj és Nyíregyháza turisztikai térséghez, illetve a megyei turisztikai desztinációkhoz tartozó településeken megvalósuló fejlesztéseket.
7. **Gazdasági, munkaerőpiaci hatás:** Előnyben részesíthető az a támogatási kérelem, amely kimutathatóan hozzájárul a gazdasági növekedéshez, a foglalkoztatás növeléséhez (pl. a támogatást igénylő vállalja plusz fő alkalmazását a projekt eredményeként, vagy egy közlekedési fejlesztés javítja a munkaerő mobilitását).

6.1. táblázat: TOP Plusz tématerületenkénti kiválasztási kritériumok

TKR Kritérium megnevezése (megyei)	1.1. Helyi gazdaságfejlesztés			1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások			2.1 Klímabarát megye
	1.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	1.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	1.2.1 Élhető települések	1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, energiaközösségek
1. Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz	x	x	x	x	x	x	x
2. Klímasemleges megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése	x	x	x	x	x	x	x
3. A digitális átállást elősegítő projektek előnyben részesítése	x		x	x		x	
4. Komplex, illetve integrált fejlesztések előnyben részesítése	x		x	x	x	x	
5. Településdifferenciálás	x	x	x	x	x	x	x
6. Hozzájárulás belső területi kiegyenlítődéshez	x	x	x	x	x	x	x
7. Gazdasági, munkaerőpiaci hatás	x	x	x	x		x	

7. Az ITP 2021-27 monitoringja és indikátorvállalásai

Az ITP 2021-27 monitoringja esetében elsődleges szempont a TOP Plusz indikátorokhoz történő igazodás. Ennek oka, hogy az ITP 2021-27 ugyan a területfejlesztési program tartalmának megfelelően priorizálja a fejlesztési szükségleteket, de azt a TOP Plusz prioritás struktúra szerint rendszerezve mutatja be. Ennél is fontosabb szempont, hogy az ITP 2021-27 csak és kizárólag a TOP Plusz által biztosított forráskeretek felhasználását kezeli és ezzel a monitoring is ennek a keretnek a felhasználási eredményességét méri.

A TOP Plusz valamennyi prioritási tengelye esetében meghatározásra kerülnek a teljesítendő kimeneti indikátorok és azok elvárt célértéke. Az ITP 2021-27 tervezése során a területi szereplőknek olyan vállalást szükséges tenniük, hogy a TOP Plusz szinten vállalt célérték teljesülhessen.

Az indikátorvállalások teljesítését TOP Plusz szinten az összes megye együttesen kell, hogy teljesítse, ezen belül ugyanakkor az egyes megyék egyéni hozzájárulását tükröző célérték a felhívás/tématerület országos forráskerete alapján, forrásarányosan került meghatározásra.

7.1. táblázat: A megyei ITP indikátorai

INDIKÁTOR VÁLLALÁSOK	
Megye neve:	Szabolcs-Szatmár-Bereg
Megyei ITP neve:	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Integrált Területi Program 21-27
Megye forráskerete (Mrd Ft):	151,52

TOP Plusz Prioritás	Kimeneti indikátor neve	Mértékegység	TOP Plusz célérték (2027)	IH által javasolt célérték (2027)
1. Versenyképes megye	RCO01 - Támogatott vállalkozások (mikro-, kis-, közép- és nagyvállalkozások szerinti bontásban)	db	944,00	85,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (4-5 számjegyű utak)	km	442,41	45,93
	RCO77 - Támogatott kulturális és idegenforgalmi helyek száma	db	329,00	28,00
	RCO 26 - Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében újonnan épített vagy korszerűsített zöld infrastruktúra (ha)	ha	65,20	6,21
	RCR 35 - Árvízvédelmi intézkedések előnyeiből részesülő lakosság (fő)	fő	168 968,00	18 286,00
	RCO58 - Támogatott kerékpár-infrastruktúra (km)	km	669,72	51,65
	RCO65 - Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása (személyek)	fő	540,00	78,00
	RCO46 - A TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (Belterületi utak)	km	290,69	33,00
	RCO74 - Az integrált területfejlesztési stratégiák projektjei által érintett lakosság (fő)	fő		
	RCO75 - Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák (db)	db		
		Eredményt keresünk még. Várhatóan: RCR52 - Zöld területek kialakítására, szociális lakásokra, gazdasági vagy egyéb célokra rehabilitált földterület (ha)		
2. Klímabarát megye	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év)	CO2t/év	25 056,26	2 609,62
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2)	m2	274 739,68	28 614,21
	RCR 29 - Becsült ÜHG-kibocsátás (CO2t/év) "fenntartható városfejlesztés"	CO2t/év	14 330,27	1 285,34
	RCO19 - Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek (m2) "fenntartható városfejlesztés"	m2	157 130,16	14 093,62
3. Gondoskodó megye	Munkanélküli és inaktív résztvevők CO01 + CO03 - (kb. a korábbi PO25) <i>TOTAL NUMBER OF PARTICIPANTS indikátor része</i>	fő	54 686,00	5 871,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (szociális városrehabilitáció)	fő	61 254,00	18 894,00
	OP specifikus a korábbi alapján: Társadalmi akciókban résztvevők száma (egyéb ESZA projektek)	fő	1 501 456,00	73 194,00
	OP specifikus kimeneti: Megvalósított programok száma tagállami kimeneti indikátort javasoljuk.	fő		
	RCO66 - Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	5 480,00	553,00
	RCO67 - Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények férőhely kapacitása (személyek)	db	14 683,00	841,00
	<i>Az alkalmazott indikátor és célérték módszertan egyeztetés alatt áll, később kerülnek megadásra további indikátorok (RCR73 vagy RCO69 lesz.)</i>			

8. Az ITP 2021-27 ütemezése

Az ITP 2021-27 tervezés és végrehajtás időkerete 2021-től 2027-ig tart (a projektek végrehajtására további két év áll rendelkezésre).

A megyei ITP projektek tervezett ütemezését negyedéves bontásban az IT mellékletét képező Excel táblázat tartalmazza.

8.1. táblázat: A megyei ITP projektek tervezett ütemezése

ÜTEMZÉS		Eredmény elérésének tervezett ütemezése												Összesen (éves)	Összesen (összesen)					
Projekt neve	Projekt kódja	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032							
1. prioritású VITAMIN-ÉRTÉKESÍTÉS MÉRTE	Felhalmozó és képzés	6,328																		6,328
	1.1.1. Helyi gazdaságfejlesztés	5,323	1,206																	6,529
	1.1.2. 4 és 5. sz. területi uniós fejlesztés	12,315	3,684																	16,000
2. prioritású SZÁMALKAT MÉRTE	1.1. Helyi és területi fejlesztések	7,208	3,718	1,480																12,406
	1.1.1. Oktatás támogatása	16,466	4,167																	20,633
	1.1.2. Szociális és szociális munkások (SZM)	1,007	8,111																	9,118
	1.1.3. Intermunkális uniós fejlesztés	8,203	2,220																	10,423
	1.2. Fenntartási elvonások (1.1.1. és 1.1.2. felelősök)	11,164	5,811																	16,975
	1.3. Összesítéssel (egyetlen ütemezett finanszírozás)	22,205	1,831																	24,036
3. prioritású CSONTOSÍTÁS MÉRTE	1.1. Fenntartási elvonások (összesen)	9,214	3,532	0,885																13,631
	1.1.1. Megyei fejlesztés	7,656	1,514																	9,170
	1.1.2. Szociális szolgáltatások (CST)	2,466	0,666																	3,132
	1.1.3. Egymás kölcsönös támogatás (CST)	3,492	0,852																	4,344
	1.2. Fenntartási elvonások (összesen)	6,473	1,895																	8,368
	1.2.1. Összesítéssel (egyetlen ütemezett finanszírozás)	6,316	1,431																	7,747
4. prioritású KÖZÖSSÉGTUDATOSÍTÁS MÉRTE	1.1. Helyi szervezetek és területi szervezetek fejlesztése	4,316	0,864																	5,180
	1.2. Helyi szervezetek és területi szervezetek fejlesztése (költségek, önkéntes, támogatás, egyéni fejlesztés stb.-re vonatkozó, azaz önkéntesek)	7,284	1,577																	8,861
		353,548	244,215	98,268	79,294	98,268	98,268	98,268	98,268	98,268	98,268	98,268	98,268	98,268	98,268	98,268	98,268	98,268	98,268	1,132,666

MELLÉKLETEK

Excel mellékletek (ITP tervezési sablon Excel mellékletei):

1.1. melléklet: Megyei ITP forrásallokációs tábla (4.1 táblázat)

1.2. melléklet: Megyei ITP eredmény és kimeneti mutatók (7.1. táblázat)

1.3. melléklet: Megyei ITP projektek ütemezés (8.1. táblázat)

Terület Kiválasztási Kritérium Rendszer

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

A területi szereplő (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) által választott Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer:

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz	A kiválasztás kritériuma a megye területfejlesztési programjához és az adott témában megjelenített indikátorokhoz való hozzájárulás.
2.	Klímasemleges megoldásokat alkalmazó fejlesztések előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek olyan megoldásokkal próbálják a települési / térségi szükségleteket kielégíteni, amelyeknek a környezeti hatása kedvezőbb.
3.	A digitális átállást elősegítő projektek előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek digitális technológiák innovációs célú kiaknázását tartalmazzák.
4.	Komplex, illetve integrált fejlesztések előnyben részesítése	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek a projekt által azonosított problémát többféle tevékenységgel, azok ötvözésével oldják meg.
5.	Településdifferenciálás	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek meghatározott településkategóriákat érintő fejlesztések.
6.	Hozzájárulás belső területi kiegyenlítődéshez	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a fejlesztések, amelyek komplex programmal fejlesztendő járásban, illetve a turisztikai térségekhez, desztinációkhoz tartozó településeken valósulnak meg, ezáltal elősegítve a területi fejlettségbeli egyenlőtlenségek csökkentését.
7.	Gazdasági, munkaerőpiaci hatás	A kiválasztási kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek a gazdasági növekedéshez, a foglalkoztatás növeléséhez hozzájáruló beavatkozások.

Dátum: Nyíregyháza, 2021. június 28.

